

III 4283 m7

AZ

UNGI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1908. ÁPRILIS 22. és 23-ÁN UNGVÁRON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

ÖSSZEÁLLITOTTA A JEGYZŐI KAR.

UNGVÁR

NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1908.

III. 4283 m,

AZ

UNGI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1908. ÁPRILIS 22. és 23-ÁN UNGVÁRON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

ÖSSZEÁLLITOTTA A JEGYZŐI KAR.

UNGVÁR

NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1908.

Az ungi református egyházmegye
1908. évi április 22—23. napjain Ungváron tartott
közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak : Szabó Endre esperes egyházi, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök. Virág József, Szűcs István, Szőlössy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor lelkészi, Minay István, Stépán László, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor, Stépán Géza világi tanácsbírók, Hegyi György egyházm. ügyész, Németh Péter, Magyar Bertalan lelkészi, Kovács Dániel világi főjegyző, Szabó Zoltán világi jegyző, Szabó József, id. Szakal István, Bacskay Sámuel, Urbán Mihály, Szőlössy Ferencz, Szabó Endre, Móré Gábor, Maksa József, Kiss László, Tóth Lajos, Szabó István, Kovács István, Morvay József, Nagy Géza, Gecse Géza, Móré Elek, Pataky Pál, Kálniczky János, Sallay Gyula, Ráczkövy János, Csomár Béla, Nyomárkay Sándor, Benkő Lajos, Ujlaky Sándor, Komjáthy István, Papp István lelkészek, Kádár Albert, Soltész Andor segédlelkészek, Balogh Dániel, Bóczér István tanítói képviselők, Csengery Jenő, Maksa József, Láczy József, Csomár József, Könyves Mihály, Sulyok János, Enyedy Lajos, Papp Lajos, Kiss Lajos, Mesko János, Mesko Gáspár, Karabélyos Gyula, Móré András, Soltész Károly, Szabó József, Rózsa Lajos, Ozsváth Endre, Orémus Kálmán, Szekeres Dénes, Farkas Jenő, Diószeghy Lajos, Rozgonyi János tanítók s az egyházak képviselői.

* * *

1. Az esperes munkálkodásunkra Isten segítő kegyelmét kérő buzgó imája után Egyházmegyénk gondnoka a gyűlést megnyitja.

2. Gyűlésünk legelső s mondhatjuk legszivrehatóbb tárgya az esperes évi jelentése volt. Fájó érzéssel hallottuk már előbb innen is, onnan is, hogy szeretett esperesünk az ő mély bölcsességével, a gyakorlati téren nagy jártasságával, az emberekkel való bánásban bámulatos tapintatával, el akarja hagyni egyházmegyénk kormányát; mert mint a kósza hír beszélte: a testébe fészkelte szenvedés, az ő nagy betegsége annyira megtörte különben sem ifju testi erejét, hogy az esperesi nagy, fontos teendőket elvégezni nem képes. Hogy e hír indokolásában valótlan, mi, kik láttuk az iratokból, hogy mint készítette elő az egész gyűlést az esetre, ha személyesen ott nem lehetne, alaposan meg voltunk róla győződve. De szívünk mégis remegett, hátha nem hajlik esdő kérésünkre!? Ilyen érzelmek közt hallgattuk az alábbi esperesi jelentést, melyet az esperes káplánja, Soltész Andor olvasott fel értelmesen és igaz érzéssel.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Gyűlés!

Esperesi hivataloskodásom 18-ik évében van szerencsém a 18-ik s ezzel egyszersmind az utolsó esperesi jelentésemet betérjeszteni. Lehetnek, a kik jelentésemet úgy fogják megítélni, mintha az a beteg ember sötét látásának lenne némileg elfogultságból eredő szüleménye. Az ily vélemény ellen sem kívánok védekezni, sőt azt mondom, hogy szerencse, hogy az emberek kor, vérmérséklet, tájékozottság és egyéb más szempontokból különbözőleg fogván fel valamely közös kincs becsét és értékét, e közös kincset fenyegető veszélyeket, ebből folyólag már a „több szem többet lát“ elvénél fogva is ezen kincs megvédélmezésének alkalmai elébünk állittatván, ezek által a védelemben való részvétel kötelezettségére is ébresztetünk.

Az anyaszentegyház vallási és erkölcsi életünk összes tényezőinek hordozója lévén, ennek kebelén a legfontosabb szerep a lelkészekre vár. Hogy ezt a szerepet betölthessék, annak egyik és főfeltétele a lelkész részére lehető függetlenséget biztosítani az anyagiaktól, hogy egész lelkökkel a valláserkölcsei élet érdekein csüngjenek, minden erejüket annak az életnek külsőleg is észrevehetővé, még inkább belterjesebbé tételére fordíthassák.

Ily szempontból csak üdvözölni lehetett, midőn az állam a lelkészeknek az anyagiaktól való függetlenítéséhez a kongruával hozzájárult; habár más tekintetben az állammal szemben való függés aggodalomra adott is okot. De megnyughattunk, mert az utóbbi hátrányait bőven felülmúlták az előbbinek előnyei.

Most már azt vártuk, hogy mi magunk, az országos ref. egyház egyeteme minden erejével oda fog hatni, hogy az anyagiak terén a függetlenítés munkája tovább folytattassék. Akarja is, mert törvényhozásunk sürgeti a kongrua emelését. Csakhogy sajnos! az adócsökkentés tervével összefüggésben álló lelkészi javadalmak felszámításánál, a mostani termény és szolgáltatások pénzre változtatva, oly csorbát fognak ütni a lelkészi jövedelmeken, melyek az állam által már eddig nyújtott kongruát felemésztk s a papi dotációval ott leszünk, a hol a kongrua előtti időben voltunk; mert a mit a kongruával adott az állam, azt, vagy annak egy részét a termények és szolgáltatások értékének lenyomásával saját egyházunk veszi el a lelkészektől. Mert ne higye senki, hogy ez az átszámítás egyenértéket fog képviselni, akár a kongrua felszámítás, akár az 1894. gyámintézeti felszámítás alapján létesül. Sohasem! Hisz azt mindenki belátja, hogy a mint a magyar állam az ipar terén hódít, a nyers termények és a munka értéke abban a mértékben emelkedik; a pénz értéke pedig csökken. Tíz év múlva például a kőből buza 20 koronát fog érni állandóan, holott a mai 20 korona szerzőképessége csak 10 korona lesz s a lelkész 20 korona pénzfizetése 10 kor. értékre zsugorodik; a rá következő 10 év alatt, még bizonyos mérvben tovább emelkedik a természetmenny értéke

s olyan arányban csökken a készpénz értéke; úgy, hogy ha nem precize is, de minden valószínűség szerint megállapítható, hogy az a métermázsa buza, melyet a lelkésztől most 12 koronával váltunk meg, 20 év múlva változatlanul s állandóan 24 koronát fog képviselni, a miből világos, hogy a lelkész minden métermázsa buzája után — az új egyházi adórendezés folytán — 12 korona állandó veszteséget fog szenvedni. Szóval mi szerényebb belátásu érdekeltek már most elmondhatjuk: hogy ebben a dologban „te magad vesztetted el magadat Izrael.”

De ha úgy van, hogy ezt a próbát a helyzet parancsolta ránk, meghajlunk a törvény előtt, eszünkben sincs engedetlenkedni, folyamodunk a régi jelszóhoz: „crescit sub pondere palma,” s igyekszünk oda hatni, hogy egyházmegyénk kebelében a most is elismerésre s tiszteletre méltó vallás-erkölcsi állapot — mint az egyházlátogatási jelentésekből látható — ne csak színvonalon maradjon, hanem hovatovább nagyobb fejlődést is vegyen.

Nevelés, oktatás.

Az egyház kebelén belől s általa fentartott bármely intézmény is az egyház szempontjából bírálendő el. Így ref. egyházunk szempontjából bírálendók el ott iskoláink, azok közt a népiskolák is. Sajnos, ebben sem jobbak kilátásaink, mint fentebb a szorosán vett vallás-erkölcsi érdekek rajzolásával felmutattam. Annak örülhetünk, hogy az állam a tanítói fizetésrendezéssel biztosítván a tanítók tisztességes megélhetését, lehetővé tette, hogy egészen hivatásuknak éljenek. De a fizetés-javítás fejében az iskolaterem fekvése, magassága, világossága stb. megszabásával a modern és a célon is tulmenő berendezések meghatározásával oly terhes feladatokat ró az egyházakra, melyek megvalósításának egy része a tanügy érdekében sem látszik szükségesnek, másrészt pedig az iskolafentartó egyházak nagy részének fizikai erejét is fölülmulja. Ezeket úgy értjük, mintha az állam az 1907. XXVII. t. cz.-ben érintett intézkedéseivel azt akarná tudunkra adni: te református felekezet, ha ezeknek a fel-

tételeknek meg nem felelsz, elveszem tőled az iskolát, s majd feltartom én mint államit. Csakhogy ebben ránk reformátusokra nézve nincs köszönet. Mert tapasztalás bizonyítja, hogy az állami elemi iskolák 90⁰/₀-a a pápista egyház szellemében van vezetve; a vallásos egyenjogúság nagy dicsőségére pedig a fenmaradó 10⁰/₀ előtt is el van zárva prot. egyházunk lelkiismereti szabadságában biztosított tisztább fény és világosság a tudás alkalmazásánál s az áthatóbb melegség az érzelmek általános és humánus célokra való irányításánál.

Tanítók helyzete.

Még rosszabb a jóslat, ha azt a helyzetet nézzük, melybe a fent idézett törvény tanítóinkat kényszerítette.

Nekik fizetésük $\frac{2}{3}$ -át most már az állam fogja adni, ha jól viselik magokat s engedelmeskednek a kir. tanfelügyelő Úr parancsainak. Bár az iskolafentartás terheinek nagyobb felét, (lakás, tanterem, fűtés stb.) most is az egyház viseli, a tanító urak már nem azt kérdezik, mi egyik vagy másik tanügyi kérdésnél a ref. egyház, a ref. vallás érdeke, hanem azt, hogy mit rendel a tanfelügyelő Úr? mert ha nem ezt respektálják, akkor a felemelt fizetéseket megvonja tőlük. Csak egy körömfeketényi klerikalizmus szoruljon a tanfelügyelőbe — pedig legalább fele ilyen — tanítóinkat úgy fogja csavarni az ujjá körül, mint egy száraz szalmaszálat s mi azon vesszük észre magunkat, hogy kálvinista veritéken fentartott iskoláink s tanítóinkban egy ultramontán intézményt tartunk fel és ilyen sereget táplálunk magunk ellen a pápista egyház javára. Meglehet, hogy ez a szomorú idő nem következik be hamar, lehet, hogy sok közbejövő esemény valósulását késleltetheti; de hogy bekövetkezik, azt a naponként hanyatló fizikai erőimtől magát függetlennek érző s a tényeken alapuló sejtelmek világába messze betekintő lelkem ama sajátos ténykedése sugalja, melyet a tudomány (clair voyence-nak) klér vojansznak, tiszta látásnak nevez.

Bizony állítom, hogy a tényeken alapuló tiszta látás nem ábránd, nem fantasmagoria.

1881. nyarán, tehát most 27 éve méltatott engem érdemetlenül a nagykaposi országgyűlési választókerület közönsége arra, hogy országgyűlési képviselőjévé választott függetlenségi programmal. Örömmel mentem oda, várva, hogy az akkori függetlenségi pártban az egyenlőség, testvériség, szabadság nagy elveinek élő hazafiakat fogok találni. Hát találtam egy csomó elfogult emberre, a kik társadalmi, nemzeti, vallási szempontból középkori nézetekkel voltak szaturálva, vagy legalább ezek ködébe burkolózva, maguk iránt lépten-nyomon bizalmatlanságot keltettek. Mikor egy pár előkelő s bizalmas tagtárs előtt elszomorító benyomásaimat előadtam, ezek azt mondták: jól figyelted meg a helyzetet. De ez csak szimptoma, a baj abban van, hogy a mágnásnők összetartanak a pápista érdekek javára, férjeiket, fiaikat ennek a szellemnek nevelik, hódítják; mágnás fiuk lépnek a papi pályára, holott a század elejétől jóformán egészen visszavonultak innét. Mindez a mágnások zártköreinek bizalmas leple alatt van folyamatban, de oly biztos eszközökkel, oly tapintattal és előrelátással, hogy: te még fiatal vagy — akkor 42 éves voltam — megéred, mikor ez a magyar nemzeti szellemet és minden szabad gondolkozást lelánczoló törekvés megtermi áldatlan gyümölcseit.

Mikor ezeket itthon bizalmas embereim előtt előadtam, csodálkozva rázták fejüket s azt mondták, hogy Pesten valamiféle internationalis kálvinista klikk hatalmába kerültem, mely talán Ausztria javára meg akarja bennem fojtani a jó hazafit, mert hisz úgy mondták — olyan bolond dolgok a felvilágosodás századában el sem képzelhetők.

Hát pedig ezen törekvések egy része már megtermette gyümölcseit.

A magyar országgyűlés törvénybe iktatta, hogy a vegyes házások reversalist adjanak; fentartja, hogy prot. egyháztagok r. kath. egyházaknak adózzanak, elnézi, hogy idegen lelki hatalmasság magyarországi intézkedéseiben a jus placeti ne alkalmaztassék; törvényben

rendeli el, hogy míg a magyar honpolgár elemi tanítók az államkormány fegyelmi hatósága alatt állnak, addig az idegen államokból beözönlő szerzetes tanítók és tanítónők akár mit követnek el iskolájokban a magyar állam jogrendje, békéje vagy az egyéni meggyőződés tiszteletbentartása ellen, azért őket az állam felelősségre nem vonhatja, hanem ezekben is a felelősséggel idegen országokban székelő rendjöknek s azok szabályainak felügyelete alá tartoznak.

Ugy-e, hogy nem volt bolond az, a ki ezeket 30 év előtt megálmolta s nem bolondok azok, a kiknek ezekből következtetve agyát a jövőnek még gyászosabb eseményei nyugtalanítják.

Reád vár nagy tiszteletű egyházmegye, hogy a prot. egyház szerény, de eszményi célokra élő szolgáit, a tanítókat állami tisztviselőkké degradálta az állam, s ők most ebben hivalkodva megfelelkeznek öseikről s a tőlök öröklött hivatásról, — reád vár, egyházmegyére s ennek minden öntudatos tényezőjére, hogy az egyház szolgáit az egyház ellenségeivé fajulni ne engedjétek. S ha erre nem leszte képesek, inkább vonuljatok félre azzal a kis vagyonkával, a mely a felekezeti iskola czimén az egyház birtokában van s annak csekély jövedelmével ott támogassátok egyházunk érdekét, a hol a támogatás fejébe a támogatást meg is szolgálják.

Vagyoni viszonyok az 1908. évi egyházlátogatóság adataiból merítve a következők:

Bevétel	---	---	---	---	---	165.173	K.	42	f.
Kiadás	---	---	---	---	---	136.629	"	64	"
Maradvány	---	---	---	---	---	29.195	"	12	"
Tőkepénz	---	---	---	---	---	111.086	"	11	"
Adósság	---	---	---	---	---	129.826	"	28	"
Lelkészi alap	---	---	---	---	---	16.077	"	08	"
Tanítói alap	---	---	---	---	---	2.762	"	50	"
Egyház földje	---	---	---	---	---	544 hold	565	□	öl.
Tulkiadás	---	---	---	---	---	627	K.	86	f.
Iskola-alap	---	---	---	---	---	2.573	"	62	"

Templom-alap	---	---	---	54.438	K.	83	f.
Orgona-alap	---	---	---	22.862	„	73	„
Termény magtár	---	---	---	1.819	köböl.		
Magtárpénz	---	---	---	11.202	K.	32	f.
Alapítvány	---	---	---	3.240	„	—	„
Regale-váltás	---	---	---	3.481	„	04	„
Építkezés	---	---	---	45.045	„	52	„
Adakozás Isten dicsőségére				15.375	„	67	„
Énekkar-alap	---	---	---	640	„	67	„
Fafizetési-alap	---	---	---	11.904	„	99	„
Árva-alap	---	---	---	4.529	„	—	„
Óra-alap	---	---	---	171	„	—	„
Urasztali bor-alap	---	---	---	100	„	—	„
Szegény-alap	---	---	---	2.354	„	—	„
Lelkészlak fentartási alap	---			200	„	—	„

Időközben hatóságoktól érkezett megkeresésekre következőkben intézkedtem: Az ungmegyei közigazgatási bizottság a nagyszeretvai iskolán teljesített javításokkal nincs megelégedve, hanem az egész iskolának az 1907. XXVII. t. cikknek megfelelő kiépítését követeli.

Általában, ha megakarjuk tartani az iskolákat, e követelést Szeretván is, egyebütt is teljesíteni kell.

A CCIX. számú körlevélben felhívtam a lelkészeket, hogy adócsökkentési rovatos ivenként hozzám forduljanak.

Baksay Sándor dunamelléki püspök úr felhívására megkérdeztem a lelkész urakat, hogy Varga Lajos két kötetes egyháztörténetét megkapták-e a papi könyvtár számára? s kiderült, hogy Palágyba és Gálcsba csak egy-egy kötet érkezett; Ásványba pedig egy sem. Erről a püspök urat értesítettem.

Főtisztelendő Kun Bertalan püspök úrhoz felírtam, hogy ha Maksa József 50 éves tanítói jubileumára csak ezüst keresztet kitüntetésben részesülhet, abból kebelbeli tanítóság nem kér. Hanem a minister úr írásos elismerését szívesen venné. E felterjesztésemre válasz nem érkezett.

Gálcsban az építkezési kivetés hátralékait hatósági segélylyel behajtottam.

Ujlaky József bajánháza állami tanítót, a ki ref. vallásu, Tegenyén a ref. iskolások vallásoktatásával megbiztam az állami 80 korona dotációért.

A CCXII. körlevélben a lelkészek figyelmét külön felhivtam az 1907. őszi egyházmegyei jegyzőkönyv 64. sz. alatt foglalt teendőkre.

A vagyoneleltárt és rovatos kimutatást 514/907. napló alatt november 11-ikén 33 pakkban 33 lelkésznek szétküldtem. A beszolgáló lelkészeknek megküldtem az üresedésben levő egyházakéit is, ezeken felül megküldtem a filiáknak is, hogy azokat töltsék ki, s a visitáczió-nak adják át, ez által a járási számvevőknek küldjék be, a kik megtévén reájok észrevételeiket, az egyházmegyei gyűlésnek nyujtsák be.

A nagygejőczi uj papi kártát két példányban 503/907. szám alatt a kisgejőczi lelkésznek, mint felügyelő lelkésznek; a pályini uj papi kártát ugyancsak két példányban ugyancsak 503/907. szám alatt megküldtem a szeretvai lelkésznek, mint pályini felügyelőnek.

Az 513/907. napló alatt 33 lelkésznek — a többi lelkézség üresedésben van — küldöm a nyugdíjintézeti szabályokból folyólag a „*Pótlóutasítás*“-t, felhiván őket, hogy deczember 1-éig e tárgyban nyilatkozzanak.

A kongrua folyósítás 10 éves ciklusa bekövetkezvén, Püspök Úr tudakozódott, hogy kívánják-e a lelkészek, hogy az 1898. XIV. t. cz. rendelkezése szerint a termények és szolgálmányok ujra értékesíttessenek; mert a miniszter ur a törvény ezen rendelkezését csak ott kívánja alkalmazni, a hol a lelkész maga kéri azt. A CCXI-ik körlevélben e kérdést megköörözvén, kiderült, hogy az uj beclslést egy lelkész sem kívánja.

Korláthelmezen az özvegy lelkészné és helyettes lelkész közt a fizetésmegosztás tárgyában intézkedtem.

Néhai Soltész Tamás volt pályini lelkész özvegye szül. Köröskényi N. asszony 327. iktató alatt érkezett tudósításban kijelenti, hogy mint özvegy lelkészné b. e. férje után semmiféle özvegyi jótéteményben részesülni nem kíván.

Illetékes helyre felterjesztettem folyó év január 27-ikén az országos ref. lelkészi özvegy árvatárból 1908. év

folyamán segélyezendők névsorát. Ezek közt néhai Kocsis Endre helmeczi lelkész özvegyét is, a ki 1908. április 24-től 1909. április 24-ig a helmeczi egyházban öt megillető kegyévi javadalmakról lemondván, az országos gyámintézet végrehajtó bizottsága által segélyezendők sorába már ez év május 1-től jegyzőkönyvileg beiktatott.

A mult őszi kerületi gyűlés Bajánházának lelkészválasztást megengedvén, ennek az engedélynek alapján történt meg s fejeztetett be Bajánházán a mindjárt bejelentendő papválasztás.

A Fonciere pesti biztosító intézet megküldte a beváltandó tüzkárbiztosítási díjkötelezvényeket, azok értékét a visitáció beszedte s az összeget az egyházmegyei pénztárnok urnak beszolgáltatta.

Nagyméltóságú báró Bánffy Dezső ur, mint konventi elnök, Erdélyi János és Kozma József amerikai lelkészek ungi egyházmegyei papi szolgálatáról nyugdíjintézeti ügyben esperesi bizonyítványt kívánván, a bizonyítványt mindkét lelkész részére kiadtam és megküldtem 13., 14., 15/908. esperesi napló alatt.

A szobránczi járásbiróság 3161/907. szám alatti végzésével értesít, hogy a tizáninenni egyházkerület által jóváhagyott adásvételi szerződés folytán a vámoslucskai ref. plébános birtokából eladott 400 □-öl terület 1100 K vételár mellett Szántai Jánosné nevére telekkönyveztetett.

A Miskolczon folyó évi január hó 28-ik napján a tökesegélyek sorrendi tárgyalására összejött esperesi és egyházmegyei gondnoki konferencián — betegségem miatt — személyesen meg nem jelenhettem, helyettem Szüics István tanácsbíró urat küldtem ki.

Az 1893-ik évben fizetéskiegészítésben azért nem részesült tanítói állomásaink, mert a tanítói fizetés 800 koronát meghaladta, az év folyamán az 1907. XXVII. t.-cz. intézkedése folytán fizetéskiegészítésért a kellő lépéseket megtették.

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés! A közelebb elmúlt négy hónap alatt az esperesi teendőktől felmaradt

időmet arra igyekeztem használni, hogy pihenéssel erőt gyűjtsek a tavaszi egyházmegyei gyűlésen való elnöklésre. Hogy még egyszer és utoljára tegyek szolgálatot egyházmegyénknek esperesi tisztemben a 18-ik évi tavaszi egyházmegyei gyűlésen, ezzel bezárva azt a hosszú munkasort, melynek teljesítésében én a sokszor terhes fáradtság daczára is lelki örömet találtam, a jól teljesíteni vélt munka gyönyörűségét élveztem.

És hogy ebben részesülhettem, azt a nagytiszteletű egyházmegye közönségének, bizalmának, szeretetének köszönhetem. Midőn esperesi hivataloskodásom 18 éve három választási ciklusra terjedvén ki, — háromszor tüntetett ki egész az egyhangúság határáig menő választói bizodalmaival.

Szerencsésnek érzem magamat, hogy az én esperesi működésem erre a 18 évre esik, mikor az esperesség nem pusztán elsőség volt, mint rang az egyenlők közt, hanem az elsőség hivatása a terhek viselésében, a sűrűn egymásra következő országos ref. intézmények létesítésénél.

1890-ben, a mikor az ágteleki gyűlésen esperesi székemet elfoglaltam, még csak értelmesebb egyházaink adták meg magokat az országos közalap eszméjének, s vették fel nyugodtan annak terheit, hogy a dolog a törvényes utba zökkenjen — temérdekett kellett irkálni, inteni, fenyegetőzni, sőt végrehajtást vezetni is az esperesnek.

Mindjárt reá 1891-ben létesítettük az egyházmegyei ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézetet. Ebben a munkában is az oroszánrész az esperes vállaira nehezedett, de erre a munkára ma is örömmel emlékszem vissza, midőn látom, hogy árva papi-családjaink — ilyen rövid idő alatt — innét is 400 K évi segélyben részesülnek, még pedig úgy, hogy ennek az intézetnek fentartása kongrua óta a lelkészi fizetéseket nem terheli.

Következett az országos ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet létesítéséhez szükséges előmunkálatok fogantatása. Lelkész-családok tagjainak összeírása, azok korának feltüntetésével; az akkori özvegyek, árvák számának, életkorának, özvegy-árvaságok kezdetének hite-

les kimutatása, lelkészi jövedelmek összeírása. Minde-
nütt az esperes iveket oszt, magyaráz, deputációkat
biz meg, munkálatokat felülbírá, helyesbités végett
visszaküld, beszéd, hitelesít, a kimutatások valódiságáért
jótáll. Mindez egy garas dotáció nélkül.

Nem lehet kifelejteni a kongrua előkészítésével járó
esperesi munkát sem. Minden lelkész tudja, hogy meny-
nyit irkált ő a maga kongruája ügyében. Nohát az ungi
egyházmegyében van 36 kongruáért folyamodott egyház,
az esperes tehát 36-szor annyit fáradt, mint egy-egy
lelkész; de csak addig, míg az ivek a ministeriumba
jutottak, azután még újabb és sokszorozott munka várt
az esperesre. Ugyanis a minister, hogy a törvénynek
eleget tegyen, mielőtt az egyes lelkészek fizetését, s
ennek alapján kongruáját megállapította volna, az 1898-ik
évre le-leküldött egy-egy lelkésznek egy-egy összeget, ké-
sőbb, mikor az évi kongruaösszeget megállapította, kitünt,
hogy többet adott, mint a mennyi a megjelölt időre
az illetőnek tényleg jár. Nosza esperes! hajtsd be rajta
a többletet. De meghalt. Hát az örökössein. Azokon, a
kiknek semmije sincs? Hát végre törölték. Azt mondták
továbbá: az élőtől majd levonjuk a jövő évi illetőség-
ből. Esperes ezt felelősség terhe alatt tartsd evidenciá-
ban és értesd meg minden érdekelttel, hogy a folyó év-
ben azért kap kevesebbet a megállapított összegnél,
mert a múlt évben többet kapott, mint illette volna.
Csakhogy az ilyen magyarázatot nehezebb megérteni és
megértetni, mint lett volna, ha még többlet küldése lett
volna szóban, a miatt sokat kellett levelezni.

Ezek mellett az ungi esperesnek, mint egy szál
embernek magának kell küzdeni az egyházkerülettel szem-
ben, hogy a kongruából a Horváth-alap segélyét töröl-
jék a konventen és a ministeriumnál. Sehol sem értet-
ték, hogy ez a szükségben levőknek szóló kegyadomány, a
kongrua-ivbe csak úgy került belé, mert benne volt az
országos ref. özvegy-árva gyámintézeti ivben, melyet a
konvent egész tartalmával felajánlott a ministeriumnak,
mint alapvető munkát a kongrua megállapításánál,
holott a Horváth Mária-alap szegény papokat támogató

kegyadománya megadóztatásának ha helye volt is az özvegy-árva gyámtár céljaira, de semmikép sem volt igazolható annak megadóztatása, sőt egész összegben való betudása a kongrua javára. Ebben egy ember volt, a ki támogatót és a ki a ministernél kivitte, hogy a kongrua-ivból a Horváth Mária-féle kegyadomány töröltetett: méltóságos Dókus Ernő kir. kamarás, akkor a konventi végrehajtó bizottság előadója, most annak elnöke és a felsőzempléni egyházmegye gondnoka. Az ungi egyházmegye mindenkori papjai 100 év múlva, s azon túl is hálával emlegessék e nevet, melynek viselője idejét s mondhatni ereje nagy részét a magyarországi ref. papság javára szenteli; bennünket, ungi egyházmegyei lelkészeket a fent körülírott jótéteményben részesített. Nemhogy pártolt volna bennünket igaztalanul, hanem azért, hogy igazságunkat győzelemre vitte.

Itt következnek az országos lelkészi nyugdíjintézeti munkálatok sorra vétele. Bár ezek egy része is befejeztetett, s felterjesztetett immár, de miután más része az új törvények alkalmazásba vételének egy nagy részével még foganatosításra vár, — ezektől eltekintek.

Csak azt jegyzem meg, hogy mind az öt felsorolt intézmény rak az esperesre egyszersmindenkor állandó terheket, de javadalmat egyik sem hoz. 1890-ben az esperesi fizetés 300 frt. Később 400 frt. Csak pár év óta ad az egyházkerület az espereseknek 1200 K tiszteletdíjat. Most, mint az egyházkerületi jegyzőkönyvből méltóztatik látni, az esperesek fizetése az egyházmegye népességéhez képest 2000—2400 K lesz az egyházkerület részéről. Az ungi esperesé 2000 K. Engem pedig annak elérésétől a gondviselés visszatart, úgy vagyok vele, s az esperesi székben utódommal, mint Mózes volt Józsuével, mikor a Nebó hegyéről az ígért földére betekintettek. Mózes a hosszas bujdosás után abba be nem jutott, annak örömeiben csak József részesült.

De ezt nem panaszképen mondom, mert a gondviselés rendelkezésén megnyugodni nemcsak illő, de kötelessége is a lelkésznek.

A küzdelmes multra, a jól betölteni vélt kötelesség-

teljesítés mellett a visszatekintés mindig örvendetes. A Krisztus szerint való istenbeni hit fényénél a bizonytalan jövő is reménységteljes.

Most már kérem a nagytiszteletű egyházmegyét, fogadja köszönetemet azért, hogy 18 éven keresztül három esperesi választáson adván jelét hozzám való szeretetének és bennem való bizalmának, s ezzel bizonyítékát annak, hogy belátta, hogy tisztennem csekély tehetőségem szerint egész lélekkel igyekeztem megfelelni, most, mikor ebből csak az igyekezet s a jó szándék van meg, de a hozzávaló erő nagy mértékben megfogyatkozott a betegség miatt, esperesi megbízásomat a nagytiszteletű egyházmegye asztalára leteszem, kérve, hogy annak minden tagja kicsinytől fogva nagyig tartson meg jó emlékezetében. Kérve, hogy az esperesi hivatalra a szavazást már most méltóztassék elrendelni, a magam részéről felajánlván az esperesi hivatal terhének hordozását addig, míg az új esperes megválasztatik, s hivatalába beiktattatik.

Ezzel a sorozatba felvett ügyeket a nagytiszteletű egyházmegye bölcs intézkedése alá bocsátom.

Az esperesi jelentés után Szűcs István tanácsbíró állott fel, hogy a néma csendben érzelmeinket tolmácsolja s szeretett esperesünket az esperesi székben maradásra bírja. Szívének legtisztább forrása buzogott fel igaz, mély érzésű szavaiban, midőn nem hallgathatva bár el azt sem, hogy a most hallott remek beszámoló a legfényesebb bizonytsága annak, hogy a mi rajongásig szeretett esperesünk nemcsak lélekben kész, de képes is, sőt az a szent meggyőződésünk, hogy közöttünk e válságos időkben egyedül ő képes az egyházmegye kormányzását bölcsen intézni; mindamellett felszólalásának lelke nem a szembe való dicséret és magasztalás, de a legmelegebb szeretet, az elválhatlan ragaszkodás, ama minden érző szívet megrezgető, minden nemes kebelt megillető, s a szemekbe könnyeket idéző igaz marasztalás vala, melynek refrénje ismét és ismét ez vala: „ne hagyjon minket magunkra, szeretett esperes urunk! ne hagyjon el bennünket ebben a bizonytalan

homályban, mely felénk közelit“ . . . Ne hagyjon! ne hagyjon! ne hagyjon most el bennünket! zugta reá az egész gyűlés.

Majd egyházmegyénk gondnoka emelte fel szavát, mint egy ujkor Demosthenese, a határtalan mély ragaszkodás esdő kérését, ezt a lágyan ringató szelid hullámot viharrá varázsolvá a lelkekben, pusztá reámutatásával annak, hogy a szeretet, a bizalom, a ragaszkodás s a bizonytalanság miatti aggódás ezen megnyilatkozása már nem kérelem, nem esdeklés: de követelés és parancsolás a legnemesebb értelemben, melyet a mi esperesünk bizonyára megért és visszavonja lemondását.

És úgy történt, hála Istennek! Engedett a kérő szónak, mert szive érezte, hogy a szivekből jött, meghajolt a lelkek parancsa előtt s a mi kifejezhetetlen örömünkre visszavonta lemondását. Legyen az Úr akaratja. Emelem az édes terhet, a mig ő akarja . . .

3. Az egyházak képviselői megbízó leveleiket bemutatván

a bési, vajkóczi, csicseri, nagygejőczi, korláthelmecezi, szalókai és kisgejőczi egyházak küldöttei igazoltatnak.

4. Nyomárkay Aurél világi tanácsbíró táviratban menti ki elmaradását.

Egyházmegyei közgyűlésünk ezen ügybuzgó tanácsbirájának gyűlésünkről való elmaradását sajnálattal veszi tudomásul.

5. Olvastatott egyházmegyei tanítói képviselőre beérkezett szavazatok felbontásáról szóló 3 darab jegyzőkönyv, melyek tartalma szerint az eredmény a következő: I-ső jegyzőkönyv szerint beérkezett 37 szavazat. Ezek közül egy egyház Bóczér Jánosra, egy másik pedig egy egyénre szavazott. Így a két tanítói képviselőre beérkezett 72 érvényes szavazat következőleg oszlott

meg: Bóczér István 27, Balogh Dániel 8, Könyves Mihály 8, Sulyok János 8, Karabélyos Gyula 7, Csighy Ferencz 4, Pap Lajos 4, Mesko Gáspár 2, Böszörményi László 1, Kapéry Ferencz 1, Egyed Béla 1, Felsőőröcse és Csap szavazatot nem adott. Ezen szavazásnál tehát Bóczér István általános többséget nyert, míg az utána legtöbb egyenlően 8 szavazatot nyert: Balogh Dániel, Könyves Mihály, Sulyok János új szavazás alá bocsátottak. Ezen II-ik szavazás jegyzőkönyve szerint szavazatot nem adtak: Kistrát, Szürte, Ungvár. A beérkezett 36 szavazat között formahiba miatt érvénytelen volt 3 szavazat, (Korláthelmezc 1 presbyter híján, Palágy 1 presbyter és gondnok híján, Pályin Bóczér Istvánra szavazott.) A 33 érvényes szavazat következőleg oszlott meg: Balogh Dániel 18, Könyves Mihály 10, Sulyok János 5. Általános többséget egyik se nyervén, új szavazat rendeltetett el: Balogh Dániel és Könyves Mihályra. A III-ik jegyzőkönyv szerint a beérkezett 38 szavazatból Balogh Dánielre 28, Könyves Mihályra 10 szavazat esett.

Ezen szavazatok eredménye folytán Bóczér István és Balogh Dániel tanítók az I. t.-cz. 51. §. e) értelmében 3 évre mint tanítói képviselők az ungi egyházmegyei közgyűlés tagjaiul igazoltatnak.

6. Szücs István és Kovács Dániel kiküldöttek jelentik, hogy Nagygejőczen 1908. február 2-án a lelkészválasztás megtörtént, s Komjáthy István korláthelmezczi helyettes lelkész meghívás útján nagygejőczi lelkészszé választatott.

Az egyházmegye Komjáthy Istvánnak nagygejőczi lelkészszé választását megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

7. Szöllősy Gyula és Stépán Géza kiküldöttek jelentik, hogy Bajánházán a lelkészválasztás megtörtént 1908.

márczius 8-án, s bajánháza lelkészszé meghívás útján Ujlaky Sándor szalókai helyettes lelkész megválasztott.

Az egyházmegye Ujlaky Sándornak bajánháza lelkészszé választását megerősíti s a főtisztelendő egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

8. Az esperes beterjeszti a közgyűlés elé a palágyi lelkészválasztásról szóló iratokat. 1907. évi november hó 24-én Ráczkövy János barkaszói lelkész választott meg pályázat útján. Hivatalát 1908. január 5-én foglalta el. A beiktatásnál, mint esperesi megbizottak, Szőlössy Gyula papi és Stépán Géza világi tanácsbírák voltak jelen.

Egyházmegyénk Ráczkövy János volt barkaszói lelkésznek palágyi lelkészszé történt megválasztását s hivatalos állásába való beiktatását tudomásul veszi s megerősíti; a választás jóváhagyása céljából az összes iratokat a főtisztelendő egyházkerületi közgyűlés elé tisztelettel felterjeszti.

9. Ugyancsak az esperes bemutatja a pályáni papválasztás ügyét tárgyzó iratokat. A papválasztás 1908. február 2-án történt meg. Pályázat útján Papp István nagykövesdi lelkész választott meg egyhangulag. A papválasztásnál Szőlössy Gyula papi és Stépán Géza világi tanácsbírák működtek közre, mint esperesi megbizottak.

Egyházmegyei közgyűlésünk Papp István nagykövesdi lelkésznek pályáni lelkészszé történt megválasztását tudomásul veszi s megerősíti, a felsőbb hatóság által való jóváhagyás céljából a választásra vonatkozó iratokat a főtisztelendő egyházkerületi közgyűlés elé is tisztelettel felterjeszti.

10. Móré Elek bezői beszolgáló lelkész jelenti, hogy Magyar József volt bezői lelkész 1908. január 18-án meghalt Beregszászban, a leányánál.

Midőn az egyházmegye Magyar József volt bezői lelkész halálát közrészvétellel tudomásul veszi s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti, azon szent hitben talál megnyugvást, hogy Jézus, ki minket megváltott, a halálban is megváltónk minékünk.

11. A bezői lelkészválasztás megindítása céljából az új díjlevél 4 példányban bemutatattik megerősítés és a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztés végett. A régi és az új díjlevél között azon különbség van, hogy a régiben szereplő $\frac{1}{4}$ szekér széna helyett az újban 6 véka zab van felvéve.

Az új díjlevélben szereplő 6 véka zab értéke teljesen megfelelően az $\frac{1}{4}$ szekér szénának, az egyházmegye a bezői új díjlevelet megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

12. A bezői egyház presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvet és egy lelkészi díjlevél-függelékterjesztést be az iránt, hogy ha lelkészökül Kálniczky János felsőröcsei lelkészt megnyerhetik, az ő személyéhez kötve a lelkészi fizetésen felül 1200 korona pótlékot adnak évenként.

A bezői egyháztagnak Kálniczky János lelkész iránti áldozatkész ragaszkodásuk elismerő tudomásul szolgál. Az erre vonatkozó függelékterjesztést az egyházmegye megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

13. Nagy Géza bajánházi beszolgáló lelkész jelenti,

hogy Ricko Dániel volt szeretvai ny. tanító 1908. febr. 11-én elhalt.

Ricko Dániel volt szeretvai ny. tanítónak halálát midőn az egyházmegye fájdalmas érzéssel veszi tudomásul s tisztelettel felterjeszti a fő-tiszteletű egyházkerületre, úgy tetszik, mintha zengedezni hallaná a mennyei szózatot: „hív voltál a kevesen, többre bizlak ezután.“

14. Az ungi egyházmegyéből közhirdetésre ajánlatnak a következő egyházak:

Minaj, Bajánháza, Vajkócz.

15. Folyó évi május 19. s több napjain Miskolczon tartandó egyházkerületi gyűlésre az ungi egyházmegyéből

Képviselők:

Szabó Endre esperes és Komjáthy Béla e. m. gondnokon kívül, kik hivatalból tagjai a kerületi gyűlésnek, választottak:

Virág József, Komjáthy Gábor lelkészi, Minay István, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Németh Péter mint a főjegyző helyettese.

16. Az ungi egyházmegyei időszakos tanács ismét akként alakul meg, hogy a tanácsbírói kar két csoportra oszlik, mindkettőnek élén az elnökséggel.

I. Virág József, Szőlőssy Gyula, ifj. Szakal István, Stépán László, Szabó Lajos, Stépán Géza.

II. Szűcs István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Nyomárkay Aurél, Minay István, Szilágyi Sándor.

17. Olvastattak a CCVIII—CCXVIII-ig jelzett esperesi körlevelek, melyeknek kivonatos tartalma:

CCVIII. Esperes augusztus 20-tól az esperesi teendőkkel a főjegyzőt bizta meg. CCIX. Adócsökkentési rovatos ivért az espereshez kell fordulni. CCX. Tanítói állami fizetéskiegészítés és korpótlék megnyeréséhez szükséges dolgok. CCXI. Lelkeszi fizetés értékrevízióját a kik akarják, jelentsék. CCXII. Kerületi képviselőre szavazat a sárospataki jogakadémia tanárai közül. CCXIII. Őszi egyházmegyei gyűlés 66. sz. határozatára esperesi részletes körültekintő utasítás, többek közt szavazás 2 tanítói egyházmegyei képviselőre. CCXIV. Adócsökkenés iránti kérvényhez utasítás, illetve magyarázat. Szavazat: Balogh Dániel, Könyves Mihály, Sulyok Jánosra. CCXV. Új törvényeink betartására vonatkozó részletes utasítás. Egyházmegyei gyűlés ideje április 22. CCXVI. Adócsökkenési ügyben az áprilisi konventig várni. CCXVII. Szavazat: dr. Finkey Ferencz és dr. Szabó Sándor közt kerületi képviselőkre a sárospataki jogakadémiából. Budapesti vakok intézetébe felvételre ref. gyermeket jelenteni. CCXVIII. Szavazás Balogh Dániel és Könyves Mihály közt tanítói egyházmegyei képviselőre.

Mindezek mint körözött ügyek tudomásul szolgálnak.

18. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság tagjai:

Az elnökség és jegyzői karon kívül Komjáthy Gábor, Szabó Endre, Minay István, Szabó Lajos, Hegyi György és Pataky Pál.

19. A bátfa-pallói egyház 1908. január 3-án tartott közös presbyteri gyűlésének jegyzőkönyvét mellékelvén, mely szerint Bátfa azon az alapon, hogy a községben állami iskola van, annak fentartásához kell járulnia, felmentést kér a pallói iskola szükségeinek fedezéséhez való hozzájárulása alól. Palló ellenben kérvénnyel járul a nagytszeteletű egyházmegyéhez, hogy Bátfa ezen kötelezettség alól ne oldoztassék fel.

Ez ügyben dönteni a törvény I. t.-cz. 12. és V. t.-cz. 33. §. 3. pontja szerint az egyházmegyei közigazgatási bíróság hivatott, így a további intézkedés végett az espereshez áttétetik.

20. Nagy Géza bajánházi beszolgáló lelkész a bajánházi lelkészi jövedelemről beszámol, mely szerint: Bevétel 1349 K 20 f. Kiadás 744 K 14 f. Maradvány 605 K 6 f, mely a nagykaposi takarékpénztárban helyeztetett el, melyről szóló betétkönyv az egyházmegyei pénztárnok őrizete alatt van.

Tudomásul szolgál.

21. Novák Lajos sárospataki főiskolai igazgató beküldi a tanári szolgálati szabályzatot.

Tudomásul szolgál s átadatik az egyházmegyei könyvtárnak.

22. Lőrinczy Jenő ungi alispán az espereshez áttett 37/1908. közig. biz. határozatban hivatkozva az 1907. XXVII. t.-cz. népiskolai törv. rendelkezéseire, arról értesít, hogy azon egyházközségekbe, hol az 1893-iki áll. fizetéspótlás megállapításánál a javadalom a 800 K-át meghaladta, a főszolgabíró a javadalom összeírására bizonyos kitűzendő határidőben meg fog jelenni s a tanítói hivatal javadalmát hivatalosan megbecsüli s jegyzőkönyvvel felszámítja. Ez a felszámítás, a hol már végbe ment, úgy történt, hogy a tandíjat tisztán tanítói fizetésnek, a stólát tisztán kántori fizetésnek vette, a többi fizetéseket: földet, proventust, fát, munkát, illetőleg azok értékét felében kántori fizetésekhöz, felében pedig a tanítói fizetésekhöz csatolta. Hát ez eddig így történt 1894-ben is. De most egy lépéssel tovább megy a kormány. A szegény kálvinista egyházaktól foglalni akar, a midőn elrendeli, hogy ezen elosztásnak megfelelőleg állítsuk ki az egyházhatóságilag megerősített díjlevelet. Tehát nem kevesebbet kíván, mint azt, hogy az egyházközség mond-

jon le az ingatlan birtok felének tulajdonjogáról, valamint a szegény nép által kiizzadt proventus, fa és szolgálmány feléről is, engedje át a mindenkori iskolának, mondjon le a megjelölt fizetési tételek tulajdonjogáról az állam, esetleg más felekezetű iskola javára. Így terjeszti be a bési egyház tanítói díjlevelét megerősítés végett.

Egyházmegyénk szem előtt tartva a kerület 1895. tavaszi gy. 59. pontját, a beterjesztett díjleveleket mellélkelve, az egész ügyet azon tiszteletteljes kéréssel terjeszti a főtiszteletű egyházkerület elé, hogy a ref. felekezeti vagyonnak ilyen módon elfoglalása ellen tiltakozzék a konvent útján a kormánynál. Ha pedig az állam elhatározásától el nem áll s netalán azal fenyeget, hogy másként tanítóinknak államsegélyt nem ad, inkább adjuk át most az államnak az ilyen iskolákat, hogy az elkonfiskálni szándékolt birtokot az egyház tulajdonában egészen megtarthassuk. Jöhet majd idő, mikor a magyar nemzeti kormány nem pusztá jelszó és felírás gyanánt fogja tekinteni a jog, törvény és igazság nagy elvét, hanem azokat tiszteletben is fogja tartani. Addig pedig használjuk fel az egyházak iskolái ingó és ingatlan vagyonát a vallásoktatás belterjesebb keresztülvitelére, esetleg az egyházakban a férfi és női vallásos egyesületek létesítésére, építeni a hitűséget azon a téren, a mely számkra fenmarad, a helyett, a honnan az állam önkényes rendelkezésével bennünket leszorít, t. i. az iskola területéről.

23. Olvastatott az ungi egyházmegyei számvevőszék

1908. április 14-én Vajánban tartott ülésének jegyzőkönyve, mely szerint: „Számvevőszék a pénztárnok kezelése alatt lévő alapok állását, azok 1907. évi kezelését lelkiismeretes pontossággal megvizsgálta, aláírta s javasolja, hogy az egyházmegye a felmentést — a fentartandók fentartásával — pénztárnokának megadja.“ Számvevőszék jelentése szerint a Horváth Mária-alap állása: tőkében, kötvényeken és takarékpénztárban 174316 korona. Kint levő kamat 7902 korona 27 fillér.

Mely alap állásáról szóló jelentésünk a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

24. A számvevőszék jegyzőkönyvében foglalt azon jelentésre, hogy a Horváth Mária-alap 174,316 korona, mivel a múlt évi számvevőszék jelentése szerint az 183,479 korona 02 fillér volt, —

Egyházmegyei közgyűlés őszi gyűlésünkre kimerítő felvilágosító jelentést vár ez alapra vonatkozólag pénztárnokától.

25. Enyedy Lajos pallói tanító és Kiss bátfai lelkész tanítói és papi bér tárgyában kérelmeznek 3 esetre vonatkozólag.

E kérvényben dönteni a törvény (V. t.-cz. 33. §. 3. pont) szerint az egyházmegyei közig. bíróság lévén hivatva, az ügy áttétetik az espereshez az ez irányban való intézkedés végett.

26. Szőlőssy Gyula bemutatja a múlt évi közalapról szóló jelentését, mely szerint az 1907. évre megajánlott 2000 korona 60 fillér, valamint a 36 korona 80 fillér hátralék és 39 korona 38 fillér ref. emlékűnnepi perselypénz, összesen 2076 korona 74 fillér hiánytalanul befolyt s felküldetett a magyar földhitelintézethez.

Tudomásul szolgál s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

27. Szőlőssy Gyula az 1907. évi gyámintézeti járandóság befizetéséről jelent, mely szerint ugy az évi kirovás 1973 korona 21 fillér, mint a 32 korona 78 fillér hátralék befizettetett s felküldetett a magyar földhitelintézethez.

Tudomásul szolgál s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

28. Nagy Sándor tanácsbíró rovatos-iv mintát terjeszt be a választók névjegyzéke és az évenkénti költségvetéshez, mivel az egyöntetű beadványok könnyebben és jobban áttekinthetők s javasolja azoknak Ungváron kinyomatását.

A bemutatott rovatos ivék alapos megvizsgálásával és kipróbálásával Magyar Bertalan, Németh Péter és Nagy Sándor megbizatnak.

29. Az ungi egyházmegyében az alábbi egyházak heterjesztik, hogy hány presbytert óhajtának jövőben? Ágtelek 12, Bajánháza 6, Magasrév 6, Bátfa 4, Palló 8, Bés 12, Bező 12, Csicsér 12, Csongor 16, Felsőrőcse 10, Gálóc 6, Iske 8, Kisdobrony 12, Kisgejőcz 12, Korlát-helmecz 8, Mokcsa-Kerész 4, Mogyorós 4, Nagydobrony 24, Nagygejőcz 12, Nagykapos 12, Nagyszelmecz 12, Szirénfalva 10, Palágy 8, Szalóka 12, Szürte 12, Tiszásvány 9, Tiszasalamon 12, Ungcseppely 5, Veskőcz 7, Ungnyarád 8, Ungpinkőcz 4, Ungvár 16, Vaján 8, Vajkőcz-Mátyőcz 8, Záhony 12 és 2 póttag.

A bejelentett presbyterek számát az egyházmegye helybenhagyólag tudomásul veszi. Zahar, Csap, Eszeny, Sárosmező, Jenke, Kereszt, Kistrát, Minaj, Nagyszeretva, Pályin, Ungtarnőcz,

Botfalva, Vámoslucska, Solymos a jelentés betérjesztésére utasítatnak.

30. Özv. Nagy Menyhértné kéri az egyházmegyét, hogy amennyiben ő ezelőtt 120 korona segélyt kapott, ez jövőben is megadtnék számára a „Horváth Mária“-alapból vagy más tárból.

Özv. Nagy Menyhértnének az ungi egyházmegye őszi segélyosztó bizottsága 120 korona segélyt adott évenként 1903-ig. Ekkor azonban a tavaszi e. k. jk. 23. szám alatt 800 korona a segélyből közigazgatási célra levén fordítandó, a szétosztásra váró 1100 koronából nem jutott volna Nagy Menyhértnének csak 10—20 korona. Hogy többet adhassunk, provokáltatott az 1904. tavaszi e. k. jk.-nek 60 sz. határozatában a következő részlet: „3-szor: $\frac{1}{3}$ rész fordítandó oly szegény lelkészek és lelkész-özvegyek és árvák gyámolítására, kik az orsz. gyámintézeti segélyben nem részesülnek. Ez az $\frac{1}{3}$ azonban 230 koronát tevén, látni való, hogy belőle Nagy Menyhértnének 120 koronát nem adhattunk. De adtunk 60—70 koronát. Hogy a múlt évben csak 50 koronát kapott, — önmaga az oka, mert kérvényt nem adott be. „Horváth Mária“-segélyt egy özvegy sem kap, így a 120 korona segély vissza nem állítható, hanem adja be folyamodványát az espereshez október elejéig s fog kapni annyi segélyt, amennyi telik az őszi segélyből.

31. 1907. évi őszi gyűlésünk 67. pontja alatt szervezett számvevőszéknek elnöke jelenti, hogy az egyház-

községek 1907. évi gondnoki számadása, 1908. évi költségvetés, vagyon-leltár s rovatos kimutatás olyan hiányokkal terjesztetett be, hogy a számadások átvizsgálása nem volt eszközölhető, ezért javasolja, hogy a járási számvevők az illető egyházakat a hiányok pótlására utasítsák, legkésőbb június végéig az illető számvevőhöz küldjék, hogy őszi gyűlésünkig a számvevőszék azokat átvizsgálhassa és jelentését az egyházmegyei közgyűlésre beterjeszthesse.

A számvevőszék elnökének javaslatát az egyházmegyei közgyűlés elfogadja s utasítja az egyházakat a hozzájuk visszatett számadások vagy rovatos ivek hiányainak pótlására.

32. 1907. évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 28-ik pontjában a sárosmezői leányegháznak anyaegházzá tételéhez elvileg a maga részéről is hozzájárul, azt magyar nemzeti és valláserkölcsei szempontokból szükségesnek nyilvánítja, valamint az iskola államosításához is, a mennyiben az az E. T. VI. t.-cz. 8. §-ában foglalt feltételeknek megfelelően vitetik keresztül, az előzetes engedélyt megadja, a szerződés pontjai azonban felterjesztendőek.

Ebből folyólag a sárosmezői lelkészi állás szervezése akkor lesz kezdhető, a mikor az iskola államosításának utjából minden akadály elfog háríthatni; az egyház tehát maga működjék oda, hogy iskolája államosíttassék.

33. Ugyanazon kerületi gyűlés 32. pontja az egyházlátogatások idejének megállapítását az egyes egyházmegyékre bizza, megkívánja azonban, hogy az egyházmegyék évi jelentéseiket a tavaszi egyházkerületi közgyűlés előtt kellő időben terjesszék be a püspöki hivatalba.

Tudomásul szolgál.

34. Ugyanazon kerületi gyűlés 33. pontjában közölni az elfogadott és megerősített „Szabályrendelet a vallásoktatásról“.

Mely az egyházmegyében minden érdekeltnek figyelmébe ajánlatik.

35. Ugyanazon kerületi gyűlés jegyzőkönyvének 34. 6. alpontjában felhívja az espereseket, illetőleg az egyházmegyéket: vizsgálják meg, hogy az egyházmegyéjük területén miképen teljesítettik a vallásoktatás? h) pontjában jelentést vár a bajánházai, a magasrévi, bátfai, gálócsi, iskei, mokcsa-kerészi, nagyszelmenczi, ungtarnóczyi, vajkócz-mátyóczyi iskolák vallástanításáról.

A fenti iskolákban a magasrévi iskola kivételével mindenütt a lelkész tanítja a vallástant kellő eredménnyel. Melyről szóló egyházlátogatási beadványokat midőn a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztjük, azok között különösen az ungvári állami iskolák vallástanításáról beadott jelentésre hívjuk fel a főtiszteletű egyházkerület becses figyelmét, hol 466 református gyermeket kell vallásoktatásban részesíteni.

36. Ugyanazon kerületi gyűlés 34-ik pontjának utolsó bekezdésében részletes kimutatást kér arról, hogy a) Mennyi volt idáig az egyházmegye összes közigazgatási kiadása? b) Micsoda forrásokból nyert az fedezetet? c) Milyen összegre lesz szükségük jövőre?

Az ungi egyházmegye ezen kérdésekre vonatkozó részletes kimutatását következőleg terjeszti elő:

1. Egyházmegyei kiadások.

1. Esperesi fizetés és irodai
átalány --- --- --- --- 600 K

2.	5 egyházmegyei jegyző
fizetése és irodai átalánya	660 K
3.	Egyházmegyei pénztárnok
fizetése --- --- --- ---	100 K
4.	Országos gyám-, nyugdíj-
és közalapi pénzkezelő	200 K
5.	2 egyházmegyei gyűlés
ellátása --- --- --- ---	900 K
6.	6 egyházmegyei tanács-
bíró, 5 jegyző, 2 tanító-
képviselő és 5 egyház-
látogatási jegyző fuvar-
és napidija --- --- ---	250 K
7.	Tavaszi egyházmegy. gyű-
lésre lelkészek és tanítók
fuvar- és napidija ---	450 K
8.	Egyházi képviselők napi-
és fuvardija 2 gyűlésre	300 K
9.	Őszi egyházmegyei gyű-
lésre a papi tanácsbírák
fuvar- és napidija ---	150 K
10.	Egyházlátogatók fuvar-,
napidij és ellátási költ-
sége --- --- --- ---	1000 K
11.	Őszi gyűlésre a lelkészek
és tanítók fuvar- és napi-
dija --- --- --- ---	380 K
12.	Egyházmegyei jegyző-
könyvek ára --- --- ---	400 K
13.	Lelkészválasztási költség
a küldöttség részére ---	150 K
14.	Egyházmegyei kiküldeté-
sekre --- --- --- ---	300 K
15.	Tanügyi bizottsági gyű-
lés költségei --- --- ---	150 K
16.	Köri és megyei lelkész-
értekezlet ellátása ---	300 K
17.	Kerületi lelkészi értekez-	

	letek küldöttei fuvar- és napidija --- --- ---	300 K
18.	Egyetemes lelkészi érte- kezletek szükségére ---	300 K
19.	Tanítói gyűlések fuvar- és napidija --- --- ---	600 K
20.	Tanügyi bizottsági elnök tiszteletdíja --- --- ---	200 K
21.	Iskolai körlátogatók fuvar- és napidija --- --- ---	500 K
22.	10 világi tisztviselő fuvar- díja --- --- ---	140 K
	<hr/>	
	Összesen	8330 K

2. Kerületi kiadások.

1.	Egyházkerületi gyűlés ellátási költségeire	120 K — f
2.	Egyházker. gyűlésre küldött képviselők nap- és fuvardija	520 K — f
3.	Egyházkerületi jegy- zőkönyvekért ---	120 K — f
4.	Egyházkerületi név- könyv --- --- ---	60 K — f
5.	Szuplikáczióális vál- ság --- --- ---	360 K — f
6.	Sárospataki főisko- lára --- --- ---	54 K 82 f
7.	Egyházmegyei könyv- tárra --- --- ---	400 K — f
8.	Előre nem láthatókra	200 K — f
	<hr/>	
	E czimen összesen	1834 K 82 f
	Hozzáadva a fenti összeget --- ---	8330 K — f

Összes közigazga-
tási kiadásunk --- 10164 K 82 f

Mindezek a 17. és 18. sorszám alattiakon kívül megvoltak eddig is a lelkészek, tanítók stbbi érdekeltek terhére.

37. Ugyanazon kerületi gyűlés jegyzőkönyvében 36. szám alatt felhivatnak az egyházmegyék 1906. őszi kerületi gyűlés 20. számú 1-ső pont alatti rendelkezéshez képest a ref. vallásoktatásban nem részesülő középiskolai tanulók konfirmáltatásának ellenőrzésére.

Tudomás és mihezhatás végett a lelkészek figyelmébe ajánljatik s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

38. U. a. ker. gy. 38. sz. a. határozatának b) pontjában „utasítja az egyházmegyéket az ismétlő iskoláztatás pontosabb ellenőrzésére és az ismétlő iskolaköteleseknek olvasókönyvvel ellátására.“

Tudomás és alkalmazkodás végett a lelkészek figyelmébe ajánljatik s a főtiszteletű egyházkerületeire tisztelettel felterjesztetik.

39. U. a. ker. gyűlés jegyzőkönyvének 38. számú határozatában f) pont alatt felhívja az egyházmegyéket: tegyenek jelentést, hogy kell-e területükön népiskolai kiadványokból könyvraktárakat létesíteni?

Tekintettel kedvező postai közlekedési viszonyainkra, az ungi egyházmegyében nem kívánunk népiskolai könyvraktárakat létesíteni.

40. U. a. ker. gy. 38. sz. g) pont alatt felhivatik az egyházmegyei tanügyi bizottság, hogy tegyen jelentést a kerületre az 1906. őszi ker. jegyzőkönyv 45. tan. biz. 15. számú pontjára az iskoláikban használatban levő tankönyvekről és taneszközökről.

A tankönyvekről és taneszközökről az iskolai körlátogatóság június hó elején fogja beadni egyházmegyénkben a jelentést, melynek alapján ez ügyben felterjesztésünket őszi ker. gyűlésünkre adjuk be.

41. Az „Utasítás“ 3. §. 10. pontja értelmében,

az ungi egyházmegye jelenti a főtiszteletű egyházkerületre, hogy az egyházmegyei tanítóképviselek számát kettőben állapította meg.

42. Őszi ker. gy. 65. sz. a. felhívja azon egyházmegyéket, hol missiói egyházak vannak, hogy a missiói egyházakban a lelkész-választási jogról a II. t.-cz. 49. §. értelmében jelentést tegyenek.

Az ungi egyházmegye a kebelében levő missiói egyházakról, nevezetesen: Vámoslucska, Jenke, Minajról jelenti, hogy a mi missiói egyházaink régi anyaegyházak körül csoportosultak, s nem ujonnan alakult központi anyaegyházak, — így lelkész választási jogukhoz a II. t.-cz. 49. §. á) pontja értelmében is ragaszkodnak.

43. Őszi ker. gy. 66. sz. a. a segédlelkészek elhelyezéséről szóló Szabályrendelet közzétetvén.

Tudomásul szolgál.

44. Őszi ker. gyűlés 71. sz. a. az egyházak vagyoni vétele vagy eladása tárgyában a betartandókra szigoruan utasít.

Lelkészek és egyházak nagy figyelmébe ajánltatik.

45. Őszi ker. gyűlés 86. sz. a. az egyházmegyei lelkészi nyugdíjbizottság tagjait bejelenteni kívánja.

Az ungi egyházmegye jelenti, hogy a nyugdíjbizottságba az elnöklő esperes vagy helyettesén kívül két lelkészi, két világi tagot és egy pénzkezelőt választott őszi közgyűlése 66. sz. 23. alpontja értelmében következőleg: Virág József lelkészi, Stépán Géza és Kovács Dániel világi tagokat. Pénzkezelőül, egyszersmind II-ik lelkészi tagul: Szőlőssy Gyulát.

46. A főt. egyházkerület őszi közgyűlése 92. sz. határozatában utasítja egyházmegyénket, hogy a csapi egyháztól az iskola átadásáról szóló szerződést szerezze be s a tavaszi közgyűlésre adja be.

Egyházmegyénk tisztelettel kijelenti a főtiszteletű egyházkerületen, hogy mikor a csapi egyház 1899-ben iskoláját az államnak akarta átadni, ehez az egyházmegye hozzájárulását megtagadta. Később, mikor 1903-ban ezt a szándékát Csap az egyházmegyén felujította, az egyházmegye evvel a fel lépésével ismét elutasította. Miután pedig az egyházmegye határozatát a csapi egyház a főtiszteletű egyházkerületre felebbezte, a kerület 1903. tavaszi közgyűlésének 86. számú határozatával a csapi iskola államosítását megengedte. — A csapi egyház, miután az egyházmegye tiltakozása ellenére kizárólag az egyházkerület engedélyével jutott iskolája átadásához, ezzel — legalább magatartásából úgy látszik, hogy ebben az ügyben az egyházmegyétől egészen függetlennek

vélte magát, s ebben a véleményében az is erősítette, hogy a miniszterium az iskola átvételét körülíró rendeletében, felsorolván az egyház részére általa kegyesen engedélyezett jogokat, — az egyházmegyét sehol sem szokta felemlíteni, hanem egyedül az egyházi főhatóságra utal. Ebből folyólag nem az egyházmegye mulasztotta el ez ügyben a kellő ellenőrzést, hanem az egyház mellőzte az egyházmegyét, mint közvetlen felsőséget, mikor az iskola átadási szerződést helyettesítő miniszteri rendeletet az esperessel s közvetve az egyházmegyével közleni elmulasztotta. Tudva, hogy a közoktatási kormány — elég helytelenül — két oldalú szerződést az egyházakkal sohasem köt, hanem miniszteri rendeletet szokott lebecsátani, s abban sorolja fel, hogy mely jogokat enged az egyháznak, a miniszteri rendelet beküldésére a csapi egyházat esperes utasítván, erre a csapi egyház egy tanfelügyelői levelet küldött, mely mellékelten felterjesztetik a főtiszteletű egyházkerületre. Valamint felterjesztetik az esperesnek a tanfelügyelőséghez intézett sürgetésére — a 12-ik órában, a gyűlés végeztével — érkezett 6121. sz. 1907. január 31. kelt miniszteri rendelet másolata is.

47. 1907. őszi ker. gy. 67. sz. a. felhivatnak az egyházmegyék, hogy az egyház fentartó alapok kimutatásáról jelentést tegyenek a folyó évi tavaszi kerületi gyűlésre.

Az ungi egyházmegye jelenti, hogy van ugyan — mint a főtiszteletű

egyházkerület is tudja — az ungi egyházmegyének Horváth Mária és Simon hagyománya — kezelésében, nevezetteknek 1866. február 20-án Pinkócon kelt végrendelete szerint a 8 főpont 12 alpontjának tartalma értelmében. Itt bizonyos összegnek a kamatai fele részben 10 évig az ungi hely. hitv. egyházmegyebeli szegény egyházaknak osztandók évenként, melyek építkeznek; — másik fele a kamatnak évenként ugyanazon egyházmegye szegény lelkészei és tanítói közt osztandó ki. A 10 év elteltével 15 évig a kamatnak már csak fele fordítandó az említett célokra. A végrendelet ezen rendelkezése szerint tehát 25 év folyamán az egyházmegyét illető kamatokat jogositva volt az egyházmegye az egyházmegye az utolsó fillérig elkölteni, úgy, hogy ha a végrendelet ezen intézkedése szószerint megtartatik, az ungi egyházmegyének ma egy fillére sincs. De Istennek hála, ez a rendelkezés oda módosult a kivitelben, hogy a nevezett 25 évi kamatok fejében az egyházmegye kapott az egyházkerülettől egyszerre 66.600 forintot, a mely ma már az évenkénti segélyezések mellett is majdnem 100 ezer forint.

A végrendeletnek a hagyaték felhasználását illető intézkedése alapján most már azt kell kiszámítani, hogy a megjelölt 25 évre mily összeget kapott volna s költött volna el az ungi egyházmegye, evvel szemben felszámítandó lenne a kezelési könyvekből, hogy az egyházmegye a lefolyt

40 év alatt mennyit fordított a végrendeletben megjelölt célok segélyezésére. S ha a két szembe állítandó összeg egymást teljesen fedi, ekkor az egyházmegye már eleget tett a végrendeletben rárótt köteletségének. A most birtokában levő 100 ezer forintra nézve önszerzőnek tekintendő, a szerzett vagyon pedig olyan tulajdonnak, melylyel az egyházmegye mindig az egyházkerület főfelügyelete mellett s helybenhagyásával, de bölcs belátása szerint egyéb egyházi célra is rendelkezhetik. Véleménye szerint tehát a kezelésében levő pénz nem pusztán egyházfentartó alap, hanem az egyház keretében kegyes és kegyeleti célokat szolgáló vagyont képez.

48. Mult őszi egyházmegyei gyűlésünk 12-ik pontjában utasított az egyházmegye pénztárnoka, hogy „református“ feliratu pecsétnyomókat készíttessen.

Ezen megbizatást az egyházmegye ez alkalommal Magyar Bertalan aljegyzőre ruházza.

49. A bajánházai gondnok a Kocsis Jenőtől visszatért 20 koronáról szóló nyugtát — melynek beadására őszi gy. 13-ik pontjában utasított, — az esperesi hivatalba beadta.

Tudomásul szolgál.

50. Őszi gyűlésünk 19-ik pontja szerint a kerület 1907. tavaszi közgyűlése 52. sz. határozatában ugyanazon évi konvent 44. pontja alapján feleletet vár a tanügyi bizottságok útján az egyházmegyétől arra a kérdésre, hogy mi az oka, hogy a ref. iskolázatlan gyermekek száma oly ijesztően szaporodik?

Egyházmegyénk a tanügyi bizottság jelentése alapján azt jelenti a fő-tiszteletű egyházkerületre, hogy az ungi egyházmegyében főleg azon egyházban nem járnak kellőképen ismétlő iskolába, (mert a baj csak itt van,) a hol felekezeti ismétlő iskola nincs, hanem gazdasági állami ismétlő vagy iparos-, kereskedelmi tanoncziskolája és középiskola van. S hogy egyházmegyénket e tekintetben megszegyenülés ne érje, azt ajánlja, hogy a nem iskolánkba járó növendékek a Névkönyvben úgy tüntetessenek fel, mint idegen iskolába járók.

51. Őszi gyűlésünk 31. pontjában a paróchiális könyvtárra vonatkozó téves feljegyzés így igazítandó: az 1907. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés elhatározta, hogy a paróchiális könyvtár díjak 1907. évtől számítassanak.

Amennyiben egyházmegyénk már 3 évi díjat kifizetett, új befizetésre csak 1910-től köteles.

52. Őszi gyűlésünk 55-ik pontjában az eszenyi egyház a toronyépítési számadásról jelentésadásra utasított.

Jelentés nem érkezvén, annak beadása megsürgettetik.

53. Őszi gyűlésünk 57-ik pontjában az ungyarádi lelkész utasított, hogy a 30 filléres tanítói nyugdíjjárulékot fizessék be, s az egyházmegyére jelentsék. A jelentés beérkezett, hogy be van fizetve.

Tudomásul szolgál.

54. Őszi gyűlésünk 66. sz. 4. alpont. a., az I. t.-cz. 51. §. b) pontja értelmében az egyházmegyei tanács-

birák számára nézve az egyházmegyék kötelesek javaslatot adni a kerületre.

Egyházmegyénkben a tanácsbírák eddigi számát kívánjuk megtartani, azaz 6 lelkészi, 6 világi.

55. Őszi gyűlésünk 66. sz. 19. alpontja szerint (VI. t.-cz. 14. §.) Az egyházmegyei tanügyi bizottság felhívott, hogy a népiskolai könyvtárak szervezéséről az őszi ker. gyűlésre javaslatot adjon.

A tanügyi biz. elnök figyelmébe ajánlatik s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

56. A záhonyi lelkész Urbán Mihály, őszi gyűlésünk 79-ik pontjára jelenti, hogy a 310 korona, mint a lelkész részére jövedelmező tőke nála van. Azért nem tette mindezideig takarékpénztárba, mert az egyház is tartozik neki 408 koronával. Ezzel egybefüggőleg azt is jelenti, hogy ugyancsak 1871-ben a tanítói földekért fizetett 176 korona, mely az egyháznál volt, ez év elején a csapi szövetkezeti bankba tétetett. A Kohányi-féle 1000 korona orgona-alapítvány pedig a kisvárdai takarékpénztárba van elhelyezve.

Urbán Mihály záhonyi lelkész utasítatik, hogy a lelkész részére jövedelmező 310 koronáról kötvényt állítson ki. — Jelentésének többi része helyeslőleg tudomásul vétetik.

57. Pataki Pál ungtarnóczi lelkész őszi gyűlésünk 83-ik pontjára jelenti, hogy Botfalva adója nincs kifizetve. Ördarma adója részben már fizetve van.

Pataki Pál ungtarnóczi lelkész utasítatik, hogy őszi gyűlésünkre mindkét egyház adójának kifizetéséről ki-elégítő jelentést adjon.

58. Tiszaásvány egyház iskola épületének lebontására s az abból nyert anyagnak a paróchiális melléképületek építéséhez való felhasználására engedélyt s az építkezésre 300 korona segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk —
 mig Tiszaásvány községben állami
 iskola nem lesz — az iskola lebontá-
 sára az engedélyt nem adhatja meg.

59. A vajkóczi egyház lelkészlakának kiépítésére 1500 korona segélyt kér.

Ezen kérelem a segélyosztó bizott-
 sághoz tétetik át.

60. Az iskei egyház a 2000 korona építkezési segélynek a folyó 1908. évben való kiutalása iránt kérvényez.

Mivel a 2000 korona építkezési
 segély Ágtelek, Szirénfalva és Ungvár
 egyházaknak a folyó 1908. év terhére
 még a mult 1907. év tavaszi és őszi
 közgyűlésében kiutaltatott, a kérelem
 ez idő szerint nem teljesíthető.

61. A bési egyház templomépítésből eredő adósságainak kifizetésére a 2000 kor. építkezési segély kiutalását kéri.

A segélyosztó bizottság figyel-
 mébe ajánltatik.

62. A felsőröcsei egyház lelkészlak építésből eredő adósságainak kifizetésére a 2000 kor. építkezési segély kiutalását kéri.

A segélyosztó bizottság figyel-
 mébe ajánltatik.

63. Az ungtarnóczi egyház lelkészlak építésből eredő adósságainak kifizetésére a 2000 kor. építkezési segélynek részben vagy egészben való kiutalása iránt kérvényez.

A segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.

64. A jenkei egyház szintén a 2000 kor. építkezési segély kiutalását kéri templom építésből eredő s az egyházmegyétől már kölcsön vett adósságának kifizetésére; egyuttal jelenti, hogy a mult őszi közgyűlés 89. számú azon határozatának, melyben iskoláját új tetővel utasítja ellátni, — nem tehet eleget, mert az 1904. évben bevégzett templomépítés minden anyagi erejét kimerítette; legfőképen pedig azért nem tehet eleget, mert már maga az iskola épület sem felel meg a törvény követelményeinek. Presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvek kíséretében beterjeszti az iskola és tanítói lak kijavítására vonatkozó tervrajzot, költségvetést 4978 kor. 80 fillérről, melyből az egyház hiveire holdankint 3 kor. kivetéssel 2400 korona van kivetve, kéri azok jóváhagyását.

Ha az egyházmegyei építési bizottság a tervet és költségvetést elfogadja, egyházmegyénk az engedélyt az építkezésre megadja, a beterjesztett tervrajzot, költségvetést és kivetést jóváhagyja, megerősíti. A 2000 kor. építkezési segély iránti kérvényét pedig, mivel az építkezési segély az 1908. évre már le van kötve — a segélyosztó bizottsághoz teszi át.

65. A bátfai egyház a lelkészi funduson felállítandó deszkakerítés költségeire 452 korona segélyt kér.

A segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.

66. Az ungyarádi egyház 3423 korona 93 fillér költségvetéssel s 2038 korona 46 fillér kivetéssel iskoláját és a tanítói lakást a törvény követelményeinek megfelelőleg ki akarja építtetni, kéri a beterjesztett tervrajz,

költségvetés és kivetés jóváhagyását, egyuttal az építkezésre 1000 korona segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlés az építkezésre vonatkozó iratokat felülbírálás végett az építési bizottsághoz teszi át, s ha a bizottság azokat jóknak találja, egyházmegyénk az építkezést megengedi, a bemutatott költségvetést, kivetést és tervrajzot jóváhagyja, megerősíti. Segélykérvényét a segélyosztó bizottsághoz teszi át.

67. A pinkóczi egyház régi adósságainak kifizetésére és lelkészlak javítására 350 kor. segélyt kér.

A segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.

68. Az ungmogyorósi I. egyház újonnan épült templomának építési költségeire a 2000 koronás építési segély megadhatásáig, az egyházmegyétől 2000 korona kölcsönt kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kérelemnek — mivel ez idő szerint felszabadult tőkéje nincs — nem tehet eleget.

69. A csapi egyház a volt tanítói lak átalakítása és javítására felvett 2000 korona kölcsön jóváhagyását kéri s egyuttal ezen kölcsönnek visszafizetésére az egyházmegyétől 2000 korona kölcsönt kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk a csapi egyháznak a 2000 korona kölcsön felvételét jóváhagyja s a főtiszt. egyházkerületre megerősítés végett tisztelettel felterjeszti; egyuttal utasítja a csapi egyház előjáróságát, hogy a kölcsönnek a volt iskola bérletéből miként való törlesztéséről az egyház-

megyei közgyűlésnek évről-évre jelentést tegyen. A kérelem azon részét, melyben a nagyobb kamatu 2000 kor. kölcsön visszafizetésére az egyházmegyétől 2000 korona kölcsönt kér, mivel az egyházmegyének ez idő szerint kihelyezhető tőkéje nincs, — nem teljesítheti.

70. A mult őszi gyűlés 33. számú határozatával Komjáthy Gábor, Szabó Lajos, Hegyi György és Pataki Pál az egyházmegye tulajdonát képező épületeken szükséges javítások megvizsgálására küldetvén ki, jelentik, hogy az épületeken levő hiányokat megvizsgálták s azok rendbehozását szakcsoportokra bízták, kik közül csak Vajnai Márton felelt meg teljesen kötelezettségeinek, így a megállapított 470 korona neki kifizethető, míg ellenben a többieknek a csak végzett munka arányában 200 koronát javasolnak kifizetni.

Tudomásul szolgál.

71. A jenkei egyház aziránt kérvényez, hogy a község szélén a lelkész használatában levő 2 hold terméketlen és alacsony fekvésű szántóföldjét házbelsőségnek eladhassa s ennek árán ugyancsak a lelkész használatára a község határában jobb helyen 2—3 annyi kiterjedésű földet vásárolhasson.

Egyházmegyei közgyűlés az eladáshoz elvben már most hozzájárul, a végleges jóváhagyás tárgyában azonban csak akkor fog érdemileg határozni, ha úgy az eladás, mint a vételről kész szerződések lesznek az egyházmegyei gyűlés elé terjesztve.

72. Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész Kálmán nevű fia részére, ki a sárospataki főgimnázium IV. osztályának növendéke, a Diós-féle ösztöndíj 1907. évi kamatát kéri.

Egyházmegyénk folyamodó kérelmét teljesíti.

73. A kistráti egyház 5368 korona 39 fillér költségvetéssel templomát s 1586 korona költségvetéssel iskoláját és a tanítói lakot akarja a törvény követelményeinek megfelelőleg kijavítani; kéri a bemutatott építési terv, költségvetés, kivetés és a vállalkozóval kötött szerződés jóváhagyását; a templom, iskola és tanítói lakás építés céljaira 4705 koronát vetett ki a hivekre, kéri a kivetés megerősítését. A 6954 korona kiadással 4705 korona bevétel állván szemben, a hiányzó különbözet részben való fedezésére a 2000 koronás építkezési segélyért folyamodik egyházmegyei közgyűlésünkhöz.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kistráti templom és iskola építkezésére beterjesztett iratait az építkezési bizottsághoz teszi át, s ha a bizottság a tervet jónak találja, egyházmegyénk az építkezést, — az építkezési bizottság által esetleg eszközölt javításokkal, ennek javaslatára, — megengedi, a tervet, költségvetést, kivetést és szerződéseket jóváhagyja, megerősíti. A 2000 kor. építkezési segély iránti kérvényét pedig a segélyosztó bizottság elbírálása alá bocsátja.

74. Az esperes indítványozza, hogy az építkezni óhajtó egyházak köteleztessenek el arra, miszerint az építkezési tervet, költségvetést, kivetést, közgyűlési és presbiteri jegyzőkönyveket, az egyházmegyéhez intézett kérvény kíséretében, mindenkor a polgári év végéig az espereshez adják be. Az esperes aztán az iratokat felülvizsgálás és az egyházmegyén való előterjesztés végett az építészeti bizottságnak adja ki. Az egészset így tárgyalja aztán a tavaszi egyházmegyei közgyűlés. Célja ez indítványnak, hogy az építkező egyházakat saját ma-

guk meggondolatlansága ellenében ellenőrizhesse az egyházmegye. Hogy meg ne történhessék, a mi az utóbbi időben többször megtörtént, hogy az építeni szándékozó egyházak a fent jelzett adatokat a közgyűlés folyamán nyújtván be s azoknak felülvizsgálatára sem idő, sem alkalom nem lévén, az egyházak oly terheket akasztottak saját nyakukba, a melyek behajtása, egyházunknak nem dicsőségére, karhatalommal eszközöltetik; a mi után elkeseredést szül, az egyháztól elidegenít s nemzedékre szóló háboruságot szerez.

Egyházmegyei közgyűlésünk kimondja, hogy az esperes indítványát teljesen magaévé teszi s kötelezi az építkezni kívánó egyházakat arra, hogy az építkezési tervet, költségvetést, kivetést, közgyűlési és presbiteri jegyzőkönyveket, az egyházmegyéhez intézett kérvény kíséretében mindenkor a polgári év végéig adják be az espereshez. Az esperes aztán az iratokat felülvizsgálás és az egyházmegyén való előterjesztés végett az építkezési bizottságnak adja ki. Az egészet így tárgyalja a tavaszi egyházmegyei közgyűlés. Azon egyházak előjárói, a melyek a határozat rendelkezése ellenére járnának el, szigoruan felelőségre fognak vonatni.

75. Ung vármegye közönsége gr. Bercsényi Miklósnak, II. Rákóczy Ferencz kurucz tábornokának, közadakozásból emlék szobrot óhajt felállítani szülőföldének székhelyén Ungváron. Lőrinczy Jenő vármegyei alispán felkérte az esperest, mint az egyházmegye egyik elnökét, hogy a nevezett célra adományokat gyűjteni sziveskedjék. Az esperes felhívja az egyházmegyét, hogy a felállítandó emlék szobor költségeinek részben való fedezésére, saját pénztárából, bizonyos összeget szavazzon meg.

Bár gr. Bercsényi Miklósnak neve, szereplése a protestánsokkal szemben, a mi lelkünkben kellemes emléket nem költhet; de arra való tekintettel, hogy ő ez oldalról való elfogultsága daczára helyét mint hazafi megállta, mi pedig, mint a magyar vallás hivei, kell, hogy első sorban ezt tartsuk szem előtt, egyházmegyénk azért ez indokból kifolyólag a gr. Bercsényi Miklósnak Ungvárt felállítandó emlék szobrára 50 koronát adományoz.

76. Az esperes előterjeszti, hogy az egyházmegyei missziói ügyek előadására Nagy Sándor egyházmegyei papi tanácsbirót kérte fel.

Egyházmegyénk az esperesi intézkedést tudomásul veszi s Nagy Sándor papi tanácsbirót ez úttal az egyházmegyei missziói ügyek előadó-jává megválasztja.

77. Nagy Sándor egyházmegyei missziói ügyi előadó az egyházmegyénkben levő missziókról a következő jelentést terjeszti a közgyűlés elé:

1. *Minaji missziói kör.* Lelkész: ifj. Szabó Endre, minaji lelkész. Lélekszám az egész körben 269. Idetartoznak Minaj 54, Ketergény 115, Homok 62 és Kereknye 38 lélekszámmal.

Az egész körben egy templom van, Minajban, az anyaegyházban, de már igen megrozszant állapotban. A hivek idejárnak isteni tiszteletre. Keresztelt a lelkész 13-at, a kik közül 2 volt a minaji anyaegyházból való, a többi a missziói községekre esett. Esketett egy vegyes párt Ketergényből. Temetett a missziói községekben 7-et. Urvacsorát osztott Minajban 5-ször, Homokon 1-szer és Kereknyében is 1-szer. Református vallású népiskolai növendékeinknek tanított vallástant és éneket a minaji,

ketergényi, homoki és kereknyei állami iskolákban, oly kiválóan dicséretes eredménnyel, hogy az egyházmegyei ellenőrző bizottságok nyilatkozatai szerint megelégedésöknek legnagyobb mértékét érdemelte ki. Isten dicsőségére adakoztak a hivek 474 kor. 24 fill.-t. Konfirmált 10 növendéket, a kik a minaji templomban tettek ünnepélyes vizsgát.

2. *Jenkei missziói kör.* Lelkész: Móré Gábor, jenkei lelkész. Lélekszám az egész körben: 1268. Idetartoznak: Jenke 327, Tasolya 378, Szenteske 182, Kereszt 261, Porosztó 71, Németi 37, Karcsava 12 lélekszámmal, Felsőnémeti, Dióska, Ludas.

Az egész körben két templom van; egyik Jenkén, az anyaegyházban, a másik Kereszten. A missziói körből e két templomba járnak a hivek isteni tiszteletre. Keresztelt 9-et; temetett 14-et: úrvacsorát osztott Porosztón 1-szer, Kereszten 6-szor, Szenteskén 2-szer, Tasolyán 3-szor. Tanított a tasolyai, porosztói állami elemi és a szenteskei községi iskolában 83 református vallású növendékünknek heti 2—2 órán vallástant és éneket, a kivánalmaknak megfelelően. Konfirmált 26 növendéket, kik a jenkei és keresztli templomban ünnepélyesen vizgáltak. Isten dicsőségére adakoztak a hivek 600 koronát.

3. *Lucskai missziói kör.* Lelkész: ifj. Szakal István, vámoslucskai lelkész. Lélekszám a 17 községre kiterjedő kör területén: 548.

A missziói körben Lucskán és Solymoson van templom, a hová a hivek isteni tiszteletre járnak. Keresztelt 20-at; esketett 5 párt; temetett 15-öt. Áttérés nem volt, de kitért egy Hunkóczon lakó nő a g. kat. vallásra, mivel úgy a község lakosai, mint férje részéről türhetetlen boszantásoknak és zaklatásnak volt kitéve vallása miatt. Úrvacsorát osztott 15-ször. Vámoslucskán 6-szor, Solymoson 6-szor és Szobránczon 3-szor, a hová a szobránczi, komorói, élesi, tibai és vajnai hivek gyűltek össze. Konfirmációi oktatást két helyen végezett, t. i. Vámoslucskán, a hol a közelebbi fiókegyházakban lakó gyermekeket tanította és Szobránczon, a hol a vallástanításra megállapított időnek egy részét fordította egész

éven át e célra. Vallástant 3 helyen tanított, Fogason, Zalacskán és Szobránczon heti 1—2 órán át, 55 református gyermeknek, kitűnő eredménnyel. Betegeknak tizszer osztott úrvacsoráját. Isten dicsőségére gyűlt 343 korona. A missziói egyház bevétele volt 16688 K. 68 f.; kiadás 14488 K. 61 f.; maradvány 200 K. 07 fillér. Adósság 1500 K; kegyadomány 2043 korona.

Lelkész az utazási napló igazolását feleslegesnek és kivihetetlennek tartja. A naplónak a fuvar költségre, napdíjra és étellemezésre vonatkozó rovataira azon megjegyzést teszi, hogy ha a missziói lelkészeknek ezek szerint kell elszámolniok, akkor ő és a többi missziói lelkészek a missziói segélyre évenként 4—600 koronát is ráfizetnek.

A missziói körök lelkészeinek jelentései a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjesztetnek.

78. A beterjesztett missziói jelentésekből kitetszőleg mindhárom missziói lelkész u. m. a minaji, jenkei és lucskai egybehangzóan panasz gyanánt terjesztik be — a mint már négy év előtt is tették, — hogy a 600 k. missziói segély rendes lelkészi fizetésökbe be van számítva. A kongruális kiegészítés iránt beadott kérvényök még eddig eredményre nem vezetett. Egyházmegyénk a missziói lelkészek jogos panaszát már 1904. évi április 6—7 napjain Ungváron tartott közgyűlése 104. sz. határozatával felterjesztette a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé azzal a kéréssel sziveskednék közreműködni abban, hogy a missziói segélyek a missziói lelkészek díjleveleiből töröltessenek s azok helyett kongrua kiegészítésben részesüljenek.

Egyházmegyénk a missziói lelkészek jogos panaszát a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé — ez alkalommal is — azzal a kéréssel terjeszti fel sziveskednék közreműködni abban, hogy a missziói segélyek a missziól lel-

készek díjleveleiből töröltessenek s azok helyett kongrua kiegészítésben részesíttessenek.

79. Főtiszteletű püspök ur 1907. nov. 1-én értesítette az esperesi hivatalt, hogy daczára a vall. és közokt. miniszteriumhoz intézett két rendbeli felterjesztésének, melyekben a néhai Szaplanczay Bénéámin kongrua-visszatérítményének elengedését kérte, az el nem engedtetett; ugyanazért az 1907. márczius 19-ike, vagyis a Szaplanczay Bénéámin halála ideje után eső $\frac{1}{4}$ -ed évi kongrua visszakövetelendő az örökösöktől. Erre vonatkozólag jelenti az esperes, hogy a követelt kongrua-visszatérítményt, 327 k. 58 f.-t, 615/1908. napló szám alatt a püspöki hivatalhoz már be is küldötte.

Tudomásul szolgál.

80. A főtiszteletű egyházkerület 1904. évi szept. 25-27. napjain Szepsiben tartott közgyűlésre 20. sz. határozatával elrendelte, hogy az iskolai ingatlan vagyon mindenütt az iskola-fentartó egyház nevére telekkönyveztessek. Az első foku bíróságok az egyes egyházak e tárgyban beadott kérvényeit a kerületi határozatnak megfelelőleg intézték el; azonban a második s harmadfoku bíróságok, a mint a több egyház részéről beküldött végzések igazolják, az első bírósági végzéseket megsemmisítették, vagyis kimondták azt, hogy az iskolai vagyon a fentartó egyházak nevére be nem kebelezhető.

Egyházmegyénk a midőn a felsőbb bíróságok eljárását fájdalommal veszi tudomásul, ugyanakkor felkéri a főtiszteletű egyházkerületet, kegyeskedjék oda hatni, hogy az általa kimondott határozat foganatosítható legyen.

81. Soltész Andor csicseri segédlelkész jelenti, hogy az első lelkész képesítési vizsgát 1907. nov. 2-án

Sárospatakon letette; mult évi őszi egyházmegyei közgyűlésünk 70. sz. határozata szerint 1907. okt. 3-tól teljesíti a segéd-lelkészi teendőket a csicseri ref. egyházban; kéri továbbra is az egyházmegye gondoskodását.

Tudomásul szolgál.

82. Kovács Béla hernádnémeti segédlelkész s Kiss Jenő sárospataki IV-ed éves hittanhallgató egyházmegyéinkbe való bekebelezésért folyamodnak.

Egyházmegyénk a Kovács Béla kérelmét teljesíti, valamint a Kiss Jenőét is azzal az utasítással, hogy a nyerendő első lelkész képesítő vizsgájáról szóló bizonyítványát a kellő időben az esperesi hivatalhoz betervezteni el ne mulassza.

83. A főtiszteletű egyházkerületről nyert őszi segélyek a kérvényező egyházak, lelkészek, tanítók és özvegyek közt következőleg osztattak szét: I. Baldácsy-alap 685 K. 71 f. 1. Szücs István 70 K; 2. Kiss László 60 K; 3. özv. Kássa Endréné 100 K; 4. özv. Nagy Menyhértné 50 K; 5. özv. Pápay Jánosné 25 K. 71 fillér; 6. Karabélyos Gyula 20 K; 7. Rózsa Lajos 30 K; 8. Enyedy Lajos 40 K; 9. Szirénfalvai tűz, jég, árviz károsult egyház 200 K; 10. Bési tűzkárosult egyház 90 K. — II. Hollandi-társ. 240 K. 1. özv. Kássa Endréné 40 K; 2. Szücs István 30 K; 3. Németh Péter 100 K; 4. özv. Böszörményi Jánosné 20 K; 5. Bóczér István 40 K; 6. özv. Pápay Jánosné 10 K. — III. Nagy Gedeon-alap 200 K. 1. Iskolásoknak 20 K; 2. Sulyok János 40 K; 3. Egyed Béla 40 K; 4. Karabélyos Gyula 30 K; 5. Meskó János 40 K; 6. Magyar Pál 30 K. — IV. Szegény lelkészek s tanítók alapja 18 K. 1. Szücs István 12 K; Csengery Jenő 6 K. — V. Államsegély 1160 K. 1. Postadij 94 f; 2. Bélyeg 5 K; 3. Közigazgatás 900 K; 4. Németh Péter 60 K; 5. Magyar Bertalan 80 K; 6. Soltész Károly 25 K;

7. Csengery Jenő 40 K; 8. Papp Lajos 40 K; 9. Bési tüzkárosult egyháznak 10 K.

Tudomásul szolgál.

84. Dr. Baksa Lajos konventi előadó értesíti egyházmegyénket, hogy özvegy Kocsiss Endréné részére, miután a kegyévi javadalomról lemondott, az országos özvegyi évjáradék 1908. évi május 1-sejétől folyósíttatik.

Tudomásul szolgál.

85. A korláthelmecki egyház előljárói panaszolják, hogy a lelkész és tanító által 30 éven keresztül használt 12 darab marhára való legeltetési jogot az ottani urbéresek megtagadták s a legeltetést tényleg megakadályozták; erre vonatkozólag egyházmegyei intézkedést kérnek.

Utasítatik a korláthelmecki ref. egyház előljárósága, nézzen utánna annak, hogy az urbéri rendezés alkalmával felvétellett-e a törvény szerint biztosított egész telek utáni legeltetési jog a lelkészi, a fél telek utáni pedig a tanítói javadalmazásra? A mely tény vagy egyezségben, vagy ítéletben okvetlenül ki van mondva s ha a jogról meggyőződést szerzett, az esetben a visszahelyezési pert a bíróság előtt indítsa meg s eljárásáról az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen.

86. Dr. Antal Géza „Az amerikai ref. egyház ügyéről“ szóló munkájára előfizetést hirdet; az előfizetési ár 1 korona 60 fillér.

Az előfizetési felhívás az érdeklődők figyelmébe ajánltatik.

87. Urbán Mihály záhonyi lelkész az 1898. évben tett jelentését, mely szerint neki megerősített lelkészi díjlevele

nincsen, ez alkalommal is megújítja s egyházmegyei intézkedést kér.

A záhonyi lelkészi díjlevél ügyének rendbehozására Szücs István papi tanácsbíró s Kovács Dániel világi főjegyző azzal a felhívással küldetnek ki, hogy a záhonyi lelkészi díjlevélre vonatkozó jelentésüket őszi egyházmegyei közgyűlésünkre beterjeszteni el ne mulasszák.

88. Maksa József nagykaposi lelkész, a ki már 14 év óta teljesíti az iskola látogatói tiszteit, más nemű elfoglaltatása miatt a megbíztatás alól való felmentését kéri.

Egyházmegyénk Maksa Józsefet iskola látogatói tiszteről felmenti s helyette Sallay Gyula nagyszelmenczi lelkészt választja meg.

89. Homoki Antal kisgejőczyi lelkész a „Hosszak“ nevű dülőben fekvő, papi javadalmazás alapjául szolgáló 20 hold szántóföldet bérbeadott Kása György ugyanotani lakosnak az 1908., 1909. és 1910. évre 480 korona évi bérért, azzal a kikötéssel, hogy a három év leforgása alatt bérelő köteles mind a 20 hold földet jól megtrágyázni. Kéri az egyházmegyétől a bérleti szerződés jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlésünk azzal a megjegyzéssel, hogy a szerződésben kikötött „jól megtrágyázás“ alatt rendes gazda módra való trágyázás értendő, a bérleti szerződést jóváhagyja, megerősíti.

90. Móré Elek ungpinkóczyi lelkész kérelmezi, hogy az a 3000 K tőke, mely az ungi ref. egyházmegye pénztárában az ungpinkóczyi lelkész javára külön kezeltetik, ezután a közigazgatási pénztárban kezeltessék, honnan az évi kamatot — mely neki díjlevélileg biztosítva van

— pontosan megkaphatná, mert neki a jelenlegi kezelési mód mellett tetemes vesztesége van.

Egyházmegyénk nem akarja, hogy az ungpinkóczi lelkész díjlevélileg biztosított jövedelme csonkulást szenvedjen, ugyanazért felkéri az egyházmegyei pénztárnokot, hogy ezután az ungpinkóczi lelkésznek jövedelmező 3000 K tőkét a közigazgatási pénztárban sziveskedjék kezelni.

91. Ujlaky Sándor szalókai helyettes lelkész az 1906—907. s az 1907—908. évi szalókai fél papi jövedelemről való számadását beterjeszti. A számadás szerint az 1906—907. évi fél papi jövedelem volt 897 korona. Ebből 8 öl kő árába s hazaszállítási költségeibe kiadatott 177 K 36 f; gyámintézeti járulékba 43 K 64 f; készpénz maradvány 676 K, mely összeg a szalókai „Hitelszövetkezet“-be van elhelyezve. Az 1907—1908-ik évi fél papi jövedelem 897 K; ebből gyámintézeti járulék gyanánt befizettetett 43 K 68 f; hátralék a hiveknél 629 K 32 f; készpénzben befolyt 224 K; mely összeg szintén a szalókai „Hitelszövetkezet“-be helyeztetett el.

Egyházmegyénk a szalókai fél papi jövedelemről való számadást csak az esetben hagyja jóvá: 1) ha a szalókai egyház előljárói állítólag az ot-tani „Hitelszövetkezet“-be elhelyezett 900 K összegről szóló betéti könyvecskét az esperesnek bemutatják; 2) ha a vett kő áráról s hazaszállításáról szóló nyugtával ugyanott szintén beszámolnak; 3) ha a künt levő 629 K 32 f fedezésére a presbiterium összes tagjai által aláírt s 600 koronáról szóló kötelezvényt adnak be ugyancsak az esperesi hivatalhoz, mert még a szalókai egyház előljárói e kívánal-

maknak meg nem felelnek, addig az esperes a szalókai lelkészválasztásra vonatkozólag semminemű intézkedést sem fog tenni.

92. Több ízben foglalkozott már egyházmegyénk az iskei egyház zavaros gondnoki számadásának megvizsgálásával s kiigazításával és már azt teljesen befejezettek tekintette; mégis ez alkalommal Sipos János iskei gondnok ismét azzal a kérelemmel járul közgyűlésünk elé, hogy — a szerinte még mindig zavaros — gondnoki számadását tisztázni sziveskednék.

Bár az egyházmegyei közgyűlés ítélete szerint az iskei gondnoki számadás teljesen tisztázva van, helyesbítésre semmi szükség nincsen, mégis a gondnok megnyugtatóra a kérelemnek helyt ad s a számadás újabb átvizsgálását küldöttségre bizza, melynek tagjaiul Németh Péter egyházmegyei aljegyzőt, Hegyi György ügyészt és Benkő Lajos iskei lelkészt választja meg, felkérve őket arra, hogy esetleg egy szakértő segítségével az iskei gondnoki számadás megvizsgálását még egyszer ejtsék meg. A vizsgálat az arra kitűzendő alkalmas időben Ungváron tartandó meg, hová az összes számadó könyvek, melyek a Sipos János gondnoksága óta vezetettek, beviendők lesznek. A vizsgálat azonban csak akkor fog foganatosítani, ha Sipos János a saját pénzéből a költségek fedezésére 100 K-át beküld az esperesi hivatalhoz.

93. Dr. Baltazár Dezső, mint az „Országos Ref. Lelkészegyesület“ elnöke, ugyanazon egyesületnek az

1848. XX. t.-cz. végrehajtása tárgyában hozott határozati javaslatát esperesi hivatalunkhoz azzal a kéréssel küldötte meg, hogy azt a tavaszi egyházmegyei gyűlésen tárgyalatni s elfogadás esetén az egyházkerülethez szintén elfogadás és támogatás végett beterjeszteni sziveskedjék. A határozati javaslat megvitatását az esperes az egyházmegyei egyházi értekezletre bizta, a mely értekezlet e tárgyra vonatkozólag a következő javaslatot mondta ki: értekezletünk annak hangsúlyozásával, hogy mi ugyan- ezt már 1901-ben kezdtük, a határozati javaslatot magáévá teszi s hozzájárulás végett az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

Miután egyházmegyénk az 1848. XX. t.-cz. végrehajtásának megsürgetésére már az 1901-ik évben felkérte a főtiszteletű egyházkerületet, e kérelmét jelen határozatával tisztelettel megújítja.

94. Ugyanő megküldvén a lelkészi fizetések rendezésére vonatkozó emlékiratot s ez is az egyházi értekezlethez tétetvén át, az értekezlet e kérdésben a következő javaslatot terjeszti be: értekezletünk kijelentésével annak, hogy a lelkészi nyugdíjtörvény tárgyalása alkalmával már kértük a 2400 K lelkészi fizetést és hat izben a 200—200 K évötödös korpótléket s e határozatunkat a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé is beterjesztettük, ezen a miénkkel ugyanazos emlékiratot elfogadja s elfogadására az egyházmegyei közgyűlést is felkéri.

Egyházmegyénk a 2400 K lelkészi alapfizetés s a hat izbeni 200—200 K évötödös korpótlék sürgetését már a lelkészi nyugdíj törvényjavaslat tárgyalása alkalmával kívánta s e tárgyban hozott határozatát a főtiszteletű egyházkerület hozzájárulásának megnyerése végett be is terjesztette,

akkori betérjesztését ezen megújított határozattal a főtiszteletű egyházkerület becses figyelmébe ajánlva.

95. Kálniczky János felsőröcsei lelkész 1907. évi őszi egyházmegyei közgyűlésünk 40. és 80. sz. határozatára jelenti, hogy a sárosmezői iskolai alapvagyon, vagy templomhely a vármegyei törvényhatósági bizottság által felbecsültetett. A becslést Csuha István bizottsági tag teljesítette s a helyet, a járási főszolgabíró és az illetékes lelkész jelenlétében 800 koronára értékelte. Más hivatalos értesítést e tárgyban nem nyert. Tudomására jutott azonban félhivatalosan, hogy a sárosmezőiek a becs összegnél magasabb ajánlatot tettek, melynek folytán a vármegye törvényhatósági bizottsága a minisztériumhoz intézett felterjesztésében, a sárosmezőiek által ajánlott összeg ellenében, a nevezett terület átadását ajánlotta. Arról azonban, hogy a felterjesztésre jött-e már válasz, vagy sem? — tudomást még eddig nem szerezhett.

Kálniczky János ezuttal is felhivatik, hogy az ügy állását figyelemmel kísérje s az eredményt az egyházmegyei közgyűlésnek jelentse be.

96. Ugyanazon közgyűlésünk 42. sz. határozatára jelenti Komjáthy Gábor egyházmegyei könyvtárnok, hogy a könyvtár részére az 1908. évben a következő műveket rendelte meg: 1. Jókai Mór összes műveit 99 diszkiadásu, teljesen új kötetben 297 K; 2. 71 kötet regényt, illetőleg történelmi művet különböző szerzőktől 66 K; 3. bekötetett 65 darab könyvet 29 K 16 f értékben. Összes kiadás 392 K 34 f.

A könyvtári katalógus elkészítését és kinyomatását akkorra rendelte a könyvtári bizottság, mikor az egyházmegyei pénztárban még rendelkezésre álló összegen a bizottság által kijelölendő művek beszereztetnek.

Tudomásul szolgál.

97. Ugyanazon közgyűlésünk 85. sz. határozatára

jelenti a minaji egyház előljárósága, hogy az egyházi adó be van fizetve.

Tudomásul vétetik.

98. Ugyanazon közgyűlésünk 87. sz. határozatával Enyedy Lajos Pallói tanító utasított, hogy adóhátralékát a polgári év végeig fizesse ki, — de kötelezettségének eleget nem tett.

Enyedy Lajos még egyszer és utoljára a legszigorubban figyelmeztetik, hogy hátralékos adóját folyó évi október 1-ig kifizesse s a kifizetés megtörténtét az esperesi hivatalnak jelentse be.

99. Ugyanazon közgyűlésünk 88. sz. határozatára jelenti Enyedy Lajos pallói tanító, hogy a pallói iskolát illető föld ügyében Hegyi György egyházmegyei ügyvédrel és a pallói gondnokkal a pénzügyigazgatóságnál jártak és a kataszteri földkönyvben megtalálták a ref. iskola 1 kat. hold földjét; de a térképen — mivel az még tagosítás előtt készült — más dülőben van. Így az ügy állását Beregszászban a tagosítási földkönyvben kellene megnézni s a kiigazítást a telekkönyvnel annak alapján kellene kérni.

Utasítatik a pallói egyház előljárósága, hogy az egyházmegyei ügyvéd igénybevételével — ha Beregszászból kell is a bizonyítékot megszerezni — a ref. iskolai föld telekkönyvi kiigazítását hozza rendbe.

100. Ugyanazon közgyűlésünk 92. sz. határozatára jelenti Móré Gábor jenke-keresztli lelkész, hogy a keresztli leányegyház adótartozását kifizette.

Tudomásul szolgál.

101. Ugyanazon közgyűlésünk 93. sz. határozatára jelenti ez egyházmegyei pénztárnok, hogy Vas Ádám alsókemenczei tanító 82 K 92 f.-t tevő egyházmegyei özvegy-árvatári tartozásának kamatját kifizette; a tőkét

ugyan nem küldte meg, annak visszafizetésére ez úttal egy évi haladékot kér.

Egyházmegyénk a tőke visszafizetésére a kért egy évi haladékot megadja.

102. Ugyanazon közgyűlésünk 94. sz. határozatával Móré Elek bezői felügyelő lelkész felvilágosító jelentés-tételre hivatott fel arra vonatkozólag, hogy Magyar József nyugalmazott lelkésznek milyen illetményeiből s milyen tartozásának fedezésére vonatott le a 200 K tőke és kamatja? Jelenti, hogy néhai Magyar József az egyházmegyei pénztárba tartozott s ez részint a nevezettnek adott segélyből, részint a bezői egyházból eladott fizetéséből vonatott le.

Tudomásul szolgál.

103. Ugyanazon közgyűlésünk 99. sz. határozatával Diószeghy Lajos bezői tanító utasított, hogy a ref. egyházi éneklésből és a vallástanítás módszeréből vizsgát tegyen. Jelenti, hogy a vizsgát le fogja tenni s bizonyítványát őszi közgyűlésünkre be fogja terjeszteni.

Egyházmegyénk elvárja, hogy Diószeghy Lajos bezői tanító ígéretét pontosan be fogja váltani s bizonyítványát f. évi őszi közgyűlésünkre be fogja mutatni.

104. Ugyanazon közgyűlésünk 101. sz. határozatára jelenti Pataki Pál ungtarnóczi lelkész, hogy a botfalvai temető fájának ügye folyamatban van ugyan, de még elintézve nincsen.

Egyházmegyénk felhívja Pataki Pál ungtarnóczi lelkészt, hogy az ügy befejezése után az egyházmegyei közgyűlésre jelentést adni sziveskedjék.

105. Ugyanazon közgyűlésünk 102. sz. határozatával utasított a palágyi egyház előljárósága, hogy lelkési adóhátrálékát fizesse ki. Az előljáróság jelenti,

hogy a lelkészi adóhátralék 1907. év végéig teljesen ki van fizetve.

Tudomásul szolgál.

106. Ugyanazon közgyűlésünk 103. sz. határozatával utasított az eszenyi egyház, hogy hátralékos adóját fizesse ki s ennek megtörténtéről jelentést adjon. Jelentés érkezett ugyan, de az semmit sem bizonyító, mert név aláírás nélkül adatott be.

Az eszenyi egyház előjárósága ismételten felhivatik, hogy a hátralékos adók befizetéséről jelentést adjon be a folyó évi őszi közgyűlésünkre.

107. Ugyanazon közgyűlésünk 104. sz. határozatával felhivatott az egyházmegyei ügyész, hogy Balogh Gábor nyugalmazott tanítótól 100 K özvegy-árvtári tőkét s ennek 22 koronát tevő kamatját esetleg pör útján is vegyen be. Jelenti az ügyész, hogy Balogh Gábor adós a kamat nagy részét befizette, így ez úttal a további eljárásra szükség nincsen.

Tudomásul szolgál.

108. Ugyazon közgyűlésünk 66. sz. határozatának 6. alpontja é) alatti részében utasított a jegyzői kar, hogy a tanácskozási szabályzatot és ügyrendet vizsgálja át s munkálatát jelen gyűléseinkre terjessze be. Magyar Bertalan egyházmegyei aljegyző jelenti, hogy a megbizatásnak ez úttal a papi főjegyző közbejött betegsége miatt nem tehettek eleget.

Felhivatik a jegyzői kar, hogy a megbizatásnak folyó évi őszi közgyűlésünkig eleget tegyen s munkálatát terjessze be.

109. Ugyanazon közgyűlésünk 105. sz. határozatával Komjáthy Gábor a polgári leányiskolai intéző bizott-

ságának ügyvezető egyházi alelnöke felhivatott, hogy a polgári leányiskoláról való számadását az 1905—1906. és 1906—1907. évekről e mostani tavaszi gyűlésünkre terjessze be. A terjedelmes számadás, némi részben a főjegyző betegsége miatt, a gyűlés reggelén érkezett az előadó egyházmegyei papi aljegyzőhöz, a ki a miatt a számadást előterjeszteni nem volt képes, nem lévén annyi ideje sem, hogy a számadásokba csak legkevésbé is betekinthesen.

Az elkésetten benyújtott számadás megvizsgálása a folyó évi őszi egyházmegyei közgyűlésünkre hagyatik.

110. 1907. évi tavaszi közgyűlésünk 11. sz. határozatával a tegegyei állami iskolában a vallás és énektanítással Szőlősy Ferencz mokcsai lelkész bizatott meg azzal az igérettel, hogy részére ezért 100 K javadalmasítás biztosittatik. Azonban az államtól a vallás- és énektanításért csak 80 K utaltatott ki részére, kéri azért, hogy a 20 K hiány a Horváth Simon és Mária-féle alapból pótolassék.

Folyamodó kérvénye, figyelembe vétel végett, az egyházmegyei pénzosztó bizottsághoz tétetik át.

111. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy a botfalvai leányegyház közkölségen egy 295 kg. súlyú harangot öntetett.

Egyházmegyénk a botfalvai leányegyház tagjainak a vallásos célra törént adakozásáért elismerését nyilvánítja; egyszersmind felkéri a felügyelő lelkészt, hogy a közadakozásból öntetett harangot az egyház leltárába bejegyezni sziveskedjék.

112. Ugyanaz jelenti, hogy Ördarmán 2 kat. hold s 1179 □-öl föld, a mely már rég időtől fogva az egy-

ház használatában van, még mindig a Gyöngyössy örökösök nevén áll a telekkönyvben.

Pataki Pál ungtarnóczi lelkész, mint az őrdarmai leány-egyház lelkésze is, felkéretik, hogy a kérdéses földterületnek az őrdarmai leány-egyház nevére való telekkönyveztetését illetőleg Nyomárkay Aurél egyházmegyei világi tanácsbíró úrral, mint a Gyöngyössy-féle hagyaték egyik örökösével érintkezésbe lépni sziveskedjék s eljárása eredményéről folyó évi őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

113. Ugyanaz jelenti, hogy Minajban a templom annyira rossz karban van, hogy az csak ideig-óráig használható; felhívja az egyházmegye figyelmét, hogy e bajon valami módon segíteni sziveskedjék.

Egyházmegyénk felkéri Szőlössy Gyula papi és Szabó Lajos világi tanácsbírákat, hogy legyenek szivesek kimenni a minaji egyházba, a hol a templom rozzantságát vizsgálják meg s tapasztalataikról folyó évi őszi közgyűlésünkre tegyenek jelentést. Ha a hivekben a baj orvoslására való kellő igyekezetet tapasztalni fogják, az esetben az egyházmegye is, a lehetőség határai közt, igyekezni fog az egyház segélyére sietni.

114. Ugyanaz jelenti, hogy Szürtében a tanító a javadalmazására szolgáló földek után tetemes adóhátralékkal tartozik; a tanító — az egyház látogatása előtt tett nyilatkozata szerint — a hátralékot csak az esetben fizethetné ki, ha a hiveknél künt levő tetemes mennyiségű tanítói fizetése beszédetnék.

Mesko János szürtei tanító utasítatik, hogy a tanítói földek után járuló adóhátralékot a legrövidebb idő alatt fizesse ki; a presbitériumot pedig arra kötelezi, hogy a tanítói fizetéshátralékot, felelősség terhe alatt, a legközelebbi alkalmas időben szedje, esetleg szedesse be. Ezek megtörténtéről úgy a tanító, mint a presbitérium f. évi őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

115. Kistrátban a templom építési alap pénze az egyes adósoknál még mindig sola kötvényeken van elhelyezve.

Utasítatik a presbitérium, hogy a tartozókkal a sola kötvényeket rendes egyházmegyei kötvényekkel cseréltesse ki s ha valamely adós ezt tenni vonakodnék, az esetben annak a tőke azonnal felmondandó s rajta behajtandó. Az egyháztanács eljárása eredményéről szóló jelentését folyó évi őszi közgyűlésünkre betérjeszteni el ne mulassza.

116. Ugyancsak Kistrátban a templom alap 1907. évi kamata még nincsen beszedve.

Felhivatik a presbitérium, hogy a kamatok mielőbbi beszédését szoros kötelességének ismerje s annak megtörténtéről folyó évi őszi gyűlésünkre jelentést adjon.

117. Ugyancsak a kistráti egyház panaszolja, hogy az egyházkerületnél 3000 K. tőkesegély után kéri tőle a törlesztést, holott ő csak 2000 K. tőkesegélyt kapott s 16 éven keresztül mindig csak ez utóbbi összeg után fizette az évenkénti törlesztési hányadot.

Egyházmegyénk felkéri az esztergomi, hogy e panaszra vonatkozólag legyen szives megkérdezni az egyház kerületi pénztárnokot, vajjon úgy áll-e a dolog, hogy a kistráti egyháztól 2000 K. tőkesegély helyett 3000 K. után követeltetik a törlesztési hányad s nincsen-e ennél az ügynél valami tévedés?

118. A botfalvai leány-egyház panaszolja, hogy bár az egyházlátogatóság a „Névkönyv“ árát tőle minden alkalommal beszedi, mégis „Névkönyvet“ sohasem kap.

Kerestessék meg az egyházkerületi főjegyző, hogy legyen szives felvilágosítást adni arról, mi az oka annak, hogy a botfalvai leány-egyház, dacára annak, hogy árát ugyan minden éven befizeti „Névkönyvet“ még sem kap?

119. Ugyancsak Botfalván — dacára az esperesi — utasításnak — a tanítói lakás körül megkivántató kerítés még máig sincs elkészítve.

A felügyelő lelkész jelenti, hogy a tanítói lakás a szükséges helyeken kellően körül van kerítve.

120. Tarnócson az iskolai földek után már az 1905. évtől kezdve tetemesebb adóhátralék van.

Utasítatik a presbitérium, hogy a hátralékos adót fizesse ki s megtörténtéről folyó évi őszi közgyűlésünkre jelentést adjon.

121. Ugyancsak a tarnóczi egyháznak 1200 K. adósága van az ottani „Hitelszövetkezet“-nél, mely után az

egyház a kamatot nem tudja fizetni s a lelkész a kamat fizetést a sajátjából eszközli.

Utasittatik a presbitérium, hogy az egyház hitelszövetkezeti adóssága után a kamatokat pontosan megfizesse s a lelkész által teljesített fizetést pedig térítse vissza.

122. Kálvin János *Institutio* című művét, melyet 1559-ben Szenczi Molnár Albert fordított le magyar nyelvre, néhai Bernáth Dezső ur még életében a tarnóczi egyháznak adományozta.

A tarnóczi egyház ezen bejelentése tudomásul vétetik.

123. A korláthelmecezi egyház, midőn az egyes egyházak részére a parochiális könyvtár befogadására alkalmas könyvszekrények készítették, azt jelentette, hogy neki ilyenre szüksége nincsen, mert ő már csináltatott a maga számára. Azonban az egyházlátogatóság most azt jelenti, hogy az a könyvszekrénynek nevezett s csak összetákoltt rongy butor darab a parochiális könyvtár céljára egyáltalán nem használható, mert abba még egy kisebb könyvet is elhelyezni teljesen lehetetlen.

Utasittatik a korláthelmecezi egyház előjárósága, a hogy többi egyházakéhoz hasonló s a czélnak megfelelő könyvszekrény mielőbbi elkészítéséről gondoskodni mulhatlan kötelességének ismerje s e tárgyban való jelentését folyó évi őszi egyházmegyei gyűlésünkre beterjeszteni el ne mulassza.

124. Egyházmegyénk felhívja a vajáni egyház előjáróságát, hogy feleljen meg a következő kérdésekre: mennyi volt az egyház erdejének eladási ára; mily

összegért vették az erdőt Ribnyiczén; mennyit adnak ki a lelkészt és tanítót illető fa beszerzésére s mennyi a maradvány?

E kérdésekre való jelentéstételt a vajáni egyház előljárósága folyó évi őszi közgyűlésünkre kötelességének ismerje.

125. Ugyancsak Vajánban Erdélyi János nevű, de már elhalt egyén végrendeletileg 2000 K-t hagyott az egyháznak, melynek kamatai az egyház közszükségeire fordítandók.

Egyházmegyénk midőn a vallásos érületről tanuskodó hagyományt tudomásul veszi, ugyanakkor elrendeli, hogy a hagyományozott összeg az egyház előljárósága által az egyház tőkekönyvébe bejegyeztessék.

126. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Csighy Ferencz eszenyi tanító a presbiteri gyűlésekre soha sem jár, nemcsak, hanem még az egyházlátogatóság előtt sem jelent meg, noha az két izben is hívatta.

Csighy Ferencz eszenyi tanító ellen az egyházmegye a fegyelmi eljárást megindítja s felkéri az esperest az e tárgyban való intézkedés megtételére.

127. Az eszenyi egyház egyik iskolatermét a községi iskola használatára engedte át, a nélkül, hogy e tekintetben az egyházmegye engedélyét kikérte volna.

Bárha egyházmegyénk a czélt, melyre az eszenyi egyház egyik tantermét átengedte, nem helyteleníti is, mindamellet felhívja az egyház előljáróságát, adjon számot arról, hogy minő feltételek mellett és mennyi

időre engedte át a tantermet a községi iskola használatára? A folyó évi őszi közgyűlésünkre e tárgyban beadandó jelentését az egyház tanácsának, egyházmegyénk mulhatatlanul elvárja.

128. Eszenyben N. Bátori János volt egyházi gondnok az 1907. évi pénztári maradvány egy részéről nem akar elszámolni; Bátori Bénéjamin pedig a toronyépítési összegből 117 koronát nem vitt át az 1904. évről az 1905. évre s arról elszámolni szintén nem akar.

Egyházmegyénk felkéri Szücs István papi tanácsbíró s Kovács Dániel világi főjegyzőt, hogy e két ügy megvizsgálására mentől előbb jelenjenek meg az eszenyi egyházban s vizsgálatuk eredményét terjesszék be az espereshez, a ki a szükséghez képest a további intézkedések megtételére felkéretik.

129. Virág József vajáni lelkész s egyházmegyei pénztárnok a pénztárnoki állásról való lemondását bejelenti. Egyházmegyénk a lemondást el nem fogadja s pénztárnokot hivatalának továbbvitelére egyhangulag felkéri. A pénztárnok meghajolva az iránta tanusított bizalom előtt, lemondását ezuttal visszaveszi.

Örvendetes tudomásul szolgál.

130. Virág József vajáni lelkész előhaladott kora s azzal járó gyengélkedése miatt, az orvosi bizonyítvány melléklésével, káplántartási engedélyre és káplántartási államsegély kieszközlésére kéri magát ajánlani a főtiszteletű egyházkerületre.

Virág József vajáni lelkész a mellékelt orvosi bizonyítvány alapján káp-

lántartás engedélyezésére és káplán-tartási államsegély kieszközlésére a főtiszteletű egyházkerületre melegen ajánltatik.

131. Trinkausz Henrik református vallásu bécsi lakos, ki jelenleg Nagydobronyhoz közel a gróf Schönborn erdejében felállított fűrészgyárában dolgoztat, a nagydobronyi ref. egyház szükségeinek fedezésére az 1907-ik évben 50 K-át adományozott.

A más nemzethez tartozó s más nyelvet beszélő nemes lelkű adakozót, ki itt e mi hazánkban sem feledi el az irás eme szavait: jót tegyetek mindenekkel, de különösen a mi hitünknek cselédeivel, az istennek áldó kegyelme és szeretete vegye körül egész életében!

132. A nyarádi járás egyházlátogatósága jelenti, hogy a jegyzőkönyvek nincsenek bekötve.

Az ungi egyházmegye ezen jelentésből kifolyólag kérelemmel járul a Főtiszteletű egyházkerülethez, hogy a mennyiben reánk nézve fontosabb s elvi jelentőségű határozatokat a kerületi jegyzőkönyvek tartalmaznak, méltóztassék megengedni, hogy első sorban csakis a kerületi jegyzőkönyvek bekötötésére kötelezzük sok kiadással küzdő szegény egyházainkat.

133. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Vajkóczon az 1866. évi tagosítás alkalmával Mátyócz községben lakó ref. földbirtokosok a vajkóczi határban levő birtokaikból, és pedig névszerint: Felföldy Dániel 1800 □-ölet, Fancsóczy Lajos 400 □-ölet az egyháznak adományoztak ugyan, azonban ez máig is az adományozók nevé-

áll; továbbá Banovics Emil és Kajetán 600 □-ölet, Orosz László egy vékást, Benyéki Mihály és neje Orosz Rozália egy vékást, Sutka Károlyné 300 □-ölet, Galgóczy László 300 □-ölet, Haraszi László 200 □-ölet, Szücs-család 300 □-ölet, Tomcsányi István 1200 □-ölet, Pólányi István 300 □-ölet az egyháznak adományoztak, mit azonban a lelkész használ, de azért a felsorolt birtokrész maiglan is Gyüre Mihály gondnok és neje Terebesi Erzsébet néven áll telekkönyvileg és ezen telekkönyvi kiigazítást a telekkönyvi hatóság megkeresése szerint az egyháznak folyó évi május 15-ig rendezni kell. Ezen ügyre vonatkozólag Gyüre Mihály gondnok személyesen kijelenti az egyházmegyei gyűlés előtt, hogy ő a fenti birtokokat nevéől készséggel leadja.

Az egyházmegye utasítja a vajkóczi egyház előljáróságát, hogy a nevezett birtokrészeket az egyház nevére telek-
könyveztesse.

134. Ugyanaz jelenti, hogy ugyancsak Vajkóczon a tagosítás alkalmával (1866) az egyháznak közvetlen a templom mellett kihalított 3 hold szántó föld, mely az egyházfi haszonélvezetében van s az egyházfi az egyház-tanács beleegyezése nélkül Füzesséry Vinczének ezen földterületből 126 □-ölet tevő utat engedélyezett s most Füzesséryné örököse, Füzesséry Márton ezen területet, dacára, hogy a közelebbi időben megvásárolni is hajlandó volt, kiengedni nem akarja, illetve azt eladta. Megjegyzendő azonban, hogy ezen három hold terület a ref. iskola nevéen áll.

Ez ügyben eljárni első sorban a presbitérium hivatott, ezért utasíttatik a vajkóczi egyház előljárósága, hogy az eddig használt utat közigazgatási hatóság útján tiltassa be, melynek ha eredménye nem lesz, az egyház jogát per útján érvényesítse.

135. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Vajkóczon néhai Nagy József 3. sz. tk. házát körülbelől 4080 □-öl belsőséggel a ref. egyháznak hagyományozta 1855. okt. 15-én, ez időtől az egyház ezen vagyont használja is, de telekkönyvileg a ref. iskola nevéen áll.

A vajkóczi egyház előljárósága ennek kiigazítására is utasítalík.

136. A szeretvai járás egyházlátogatósága jelenti, hogy Vámoslucskán az iskolában nem az irodalmi kör kiadványai használtak.

A vámoslucskai egyház előljárósága az egyházkerületi intézkedés megtartására szigoruan utasittatik.

137. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Vámoslucskán a lelkészlak építéshez még hiányzó 10.000 K-át ifj. Szakal István lelkész adta az egyháznak kölcsön kamat nélkül.

Elismerőleg vétetik tudomásul.

138. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Sárosmezőn a templom nincs biztosítva.

A felügyelő lelkész a templom biztosítására utasittatik.

139. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Kereszten az iskola tarthatatlan állapotban van.

Felügyelő lelkész utasittatik, hogy a kereszti iskola kijavitása iránt intézkedjék, ha eredmény nem volna, jelentse az esperesnek.

140. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Bezőben a tanító lakása lakhatatlan állapotban van.

A bezői presbitérium utasítatik, hogy a tanítói lakást haladéktalanul lakható állapotba helyezze.

141. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Farkas Jenő kereszti tanító g. k. nőt vett feleségül.

Az esperes figyelmébe ajánltatik.

142. Kiss László bátfai lelkész kérvénye, melyben Béla nevű sárospataki IV. oszt. főgymn. tanuló fia részére a „Szabó András esperes 25 éves jubileumi alapítvány“ 1907. évi kamatját adományozni kéri.

Kérelmét az egyházmegyei közgyűlés teljesíti.

143. Soltész Károly sárosmezői előkönyörgő tanító kérvénye, melyben templomi szolgálati díjának megállapítását presbiteri határozat értelmében az egyházmegyétől kéri.

Utasítatik a sárosmezői egyház, hogy előkönyörgő tanítójának templomi szolgálati díját saját hatáskörében állapítsa meg s azt jóváhagyás végeit az őszi közgyűlésre terjessze fel.

144. A tiszvásványi egyház az 1903. évi őszi gyűlés 73. számú határozatára jelenti, hogy az egyházkerületen fennálló 296 kor. tőketartozása után tőkében és kamatban kifizetett 120 koronát, jelenlegi tartozása 194 korona.

Tudomásul vétetik s egyidejűleg a hátralék mielőbbi törlesztésére utasítatik.

145. Soltész Károly előkönyörgő tanító egyháza presbitériumának a tanítói lak és melléképületek árvízelleni védelme tárgyában hozott határozatát bemutatja, egyidejűleg kéri, hogy a presbitérium említett határozata-

tában foglalt ama kötelezettségének, miszerint az istállót és csúrt felemeli, földtöltéssel körülveszi s a tanítói lakot is megfelelően biztosítja, sürgős teljesítésére utasíttassék.

A közgyűlés a sárosmezői egyház presbitériumának a tanítólak és melléképületek árvíz elleni biztosítására hozott határozatát jóváhagyólag tudomásul veszi és a határozatban foglalt kötelezettségének pontos és lelkiismeretes teljesítésére utasítja.

146. Az ágteleki egyház jelentése, hogy a lelkészlakot 1907-ben felépítette és az egyházmegyétől kapott 2000 korona segélyt megköszöni.

Tudomásul vétetik.

147. A felsőrőcsei lelkész panasza Szekeres Dénes felsőrőcsei tanító ellen kötelességmulasztás miatt.

Közgyűlésünk a panaszban foglalt állítások megvizsgálása s a tényállás felderítése céljából Szakal István egyházi és Szilágyi Sándor vil. tanácsbírákat küldi ki.

148. A kisdobronyi egyház kéri, hogy az egyház erdejéből a gyom és döltfákat eladhassa s az erdei sűrű területeken ritkításokat végezessen és az eladott fák árából befolyó jövedelmet a lelkészi lakhoz tartozó melléképületek kijavítására fordíthassa.

A közgyűlés az engedélyt megadja s kötelezi a kisdobronyi egyházat, hogy a kérdéses fák eladásából befolyó jövedelmet a lelkészi lak melléképületeinek jó karba hozatalára használja fel; egyidejűleg a kérelmet a főtiszteletű egyházkerületre pártolólag terjeszti fel.

149. A bezői egyház előljárósága engedélyt kér, hogy a felsőrőcsei lelkészlak terve szerint készítendő lelkészlakát a folyó évben felépíthesse.

A közgyűlés azon korábbi határozatának, mely szerint lelkészlak csak oly helyen építendő, hol a lelkési állás be van töltve, jelen esetbeni felüggesztése mellett az engedélyt megadja, egyidejűleg kötelezi az egyház község előljáróságát, hogy jelentését az építkezésről az őszi közgyűlésre megtegye.

150. Nagy Géza vajkóczi lelkész, Enyedy Lajos pallói, — Bóczér István csicseri, — Papp Lajos bési tanítók kérik, hogy Erdélyi János volt palágyi lelkész egyházmegyei tartozásáért vállalt jótállási kötelezettség alól felmentessenek.

Folyamodók kérelmét az egyházmegye nem teljesítheti.

151. Orgován Sámuel nagyszeretvai tanító kéri, hogy az egyház a tanítói lakhoz tartozó sertésólnak jókarba hozatalára utasíttassék.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelmet indokoltnak találja, utasítja a szeretvai egyház előljáróságát, hogy a tanítói belhelyen levő sertés ól helyett, a mennyiben az a követelményeknek meg nem felel, újat építsen s a tett intézkedésről jelentést tegyen.

152. A nagyszeretvai egyház előljárósága jelenti, hogy Ungvármegye közig. bizottsága 1956/1907. K. b. számú azon határozatának, mely szerint a nagyszeretvai iskola nemcsak új ablakkal és ajtókkal látandó el, hanem a tanterem is megfelelően bővítendő és felemelendő, nehéz anyagi viszonyai miatt nem tehet ele-

get s kéri, hogy a tanterem felemelése, kibővítése és az épület felemelésére 3 évi időhaladék adassék.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérvényben foglalt okok méltánylása mellett a nagyszeretvai iskolaépület felemelésére és tanterme kibővítésére a 3 évi időhaladékot megadja, azonban kötelezi nevezett egyházközséget, hogy a tanítói lakot és iskolát a presbitérium által tett javaslat szerint készíttesse el és arról az őszi gyűlésükre jelentést tegyen.

153. Ráczkövy János palágyi lelkész bemutatja a palágyi egyházközség presbitériumának és az egyháznak azon határozatát, mely szerint az egyház adósságainak törlesztése céljából az egyenes állami adó után 1⁰/₀ egyházi adót vet ki, a kivetett összeg ¹/₃-ának 1 hó alatti, ²/₃-nak az 1908. év végéig leendő megfizetésére az egyházközség tagjait kötelezi.

A közgyűlés a palágyi egyház fenti határozatát tudomásul veszi s az 1⁰/₀ egyházi adó kivetésére az engedélyt megadja, a határozatot a fő-tiszteletű egyházkerületre pártolólág felterjeszti.

154. Az esperes előterjeszti, hogy a Pálóczi Horváth Simon és Mária-féle segélyek szétosztására a közgyűlés által bizottság választandó.

Megválasztottak: Virágh József, Szőlőssy Gyula, Nagy Géza, Stépan Géza, Nagy Sándor, Hegyi György, Balogh Dániel, Bóczér István, jegyzőül Szabó Zoltán.

155. A segélyosztó bizottság által beterjesztett munkalat bírálat tárgyává tétetvén, azon módosítással, hogy

a tanítók részére javaslatba hozott összegből 1—1 kor. levonván, az a Csengery Jenő részére javaslatba hozott összeghez csatoltatott:

A közgyűlés által elfogadtatott.

156. Komjáthy Gábor ungvári lelkész kéri, hogy az ungvári polgári leányiskolában az 1907/8. iskolai évben a hittannak heti 8 órai tanításáért részére járó 400 kor. tiszteletdíj felét, mely összeget a vall. és közokt. min. megadni vonakodik, említett iskola 1906/7. évi számadásának 416 kor. 59 fill. pénzmaradványából utalja ki részére az egyházmegyei közgyűlés.

A közgyűlés a Komjáthy Gábor által felhozott okok figyelembe vételével, kérelmének helyt ad s részére az ungvári polgári leányiskola 1906/7. évi pénztári maradványából 200 koronát kiutaltványoz.

157. A palágyi egyház az időközi lelkészi jövedelemnek a szűkösi tárat illető részét saját céljaira kéri átengedni.

Az egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy a palágyi egyházat sok építkezés terheli, a kérelmet pártolólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházker. közgyűléshez.

158. A jegyzőkönyv meghitelesített az 1908. máj. 2-án Ungváron tartott hitelesítő ülésben.

* * *

Jegyzették: Németh Péter 1—7, 10—57, 132—141; Kovács Dániel: 58—73; Magyar Bertalan: 8, 9, 74—131; Szabó Zoltán: 142—158. pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kivonata.

1. Esperes imádkozik, egyházmegyi gondnok az ülést megnyitja.
2. Az esperesi jelentés felolvastatik; az esperes hivataláról lemond; lemondását az egyházmegye kérésére visszaveszi.
3. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
4. Nyomárkay Aurél világi tanácsbíró elmaradását kimenti.
5. Két egyházmegyei tanítóképviseelő választatik.
6. A nagygejőczyi lelkészválasztás megerősítettik.
7. A bajánházai lelkészválasztás megerősítettik.
8. A palágyi lelkészválasztás megerősítettik.
9. A pályini lelkészválasztás megerősítettik.
10. Magyar József volt bezői lelkész elhalálása bejelentetik.
11. A bezői lelkészi új díjlevél megerősítettik.
12. A bezői presbitérium lelkészi díjlevél függelékét terjesztett be.
13. Riczkó Dániel volt szeretvai nyugalmazott tanító halála bejelentetik.
14. Közhirdetésre ajánlt egyházak.
15. Egyházkerületi képviselők választatnak.
16. Az időszakos tanács megalakították.
17. Esperesi körlevelek.
18. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság választatik.
19. Bátfa-Palló panasza a közigazgatási bizottsághoz terjesztik át.
20. Nagy Géza a bajánházai lelkészi jövedelemről beszámol.
21. Novák Lajos a sárospataki tanári szolgálati szabályzatot megküldi.
22. A bési tanítói díjlevélügy a kerületre terjesztetik fel.

23. A P. Horváth Simon és Mária-alap állásáról a kerületre jelentés tétetik.

24. A P. Horváth Simon és Mária-alapról a pénztárnok őszi gyűlésünkre jelentsen.

25. Kiss László és Enyedy Lajos kérelmök a közigazgatási bírósághoz tétetik át.

26. Szőlősy Gyula a közalapról jelent.

27. Szőlősy Gyula az özvegy-árvatári befizetésekről jelent.

28. Nagy Sándor rovatos mintákat terjeszt be.

29. Az egyházak a presbiterek számáról jelentenek.

30. Özv. Nagy Menyhértné kérvényével az őszi segélyosztó bizottsághoz utasítatik.

31. Az egyházmegyei számvevőszék jelentését az őszi gyűlésre fogja beadni.

32. A sárosmezői egyház a kerületi gyűlés 28. pontjának betartására utasítatik.

33. A ker. gyűlés 32. pontja tudomásul szolgál.

34. A vallásoktatásról szóló szabályrendelet az érdekeltek figyelmébe ajánltatik.

35. Jelentés a vallásoktatásról.

36. Az egyházmegyei közigazgatási kiadásokról szóló jelentés.

37. Az 1906. őszi kerületi gyűlés 20. pontjára jelentés.

38. Az 1807. őszi ker. gyűlés 38. pontja a lelkészek figyelmébe ajánltatik.

39. Ungmegye területén könyvraktárakra nincs szükség.

40. A tankönyvekről és taneszközökről az őszi kerületi gyűlésre adunk jelentést.

41. Az egyházmegyei tanítóképviselek száma kettőben állapítottatik meg.

42. Missziói egyházaink lelkész választási jogukról nem mondanak le.

43. A segédlelkészek elhelyezéséről szóló szabályrendelet tudomásul vétetik.

44. 1907. őszi ker. gyűlés 71. száma lelkészek és egyházak figyelmébe ajánltatik.

45. A lelkészi nyugdíjbizottság tagjai bejelentetnek.

46. A csapi iskola államosításáról jelentés a kerületre.

47. Az egyházmegye az egyházfentartó alapokról jelent a kerületre.
48. Református feliratu pecsétnyomók készíttetnek.
49. A Kocsis Jenőtől 20 K visszatérítményről a bajánházai gondnok a nyugtát bemutatja.
50. Az iskolázatlanul maradt gyermekek számáról jelentés tétetik.
51. A parochiális könyvtári díjak csak 1910-től fizetendők.
52. Az eszenyi egyház a toronyépítésről szóló számadás beadására megsürgettetik.
53. A nyarádi egyház mult évi őszi gyűlésünk 57. számára jelentést ad.
54. Az egyházmegye a tanácsbirák számáról jelent.
55. A tanügyi bizottság a népiskolai könyvtárakról ősszel fog jelenteni.
56. Urbán Mihály mult őszi gyűlésünk 79. pontjára jelentést ad.
57. Pataki Pál mult őszi gyűlésünk 83. pontjára kielégítő jelentést adjon.
58. A tiszvásványi iskola lebontása nem engedélyeztetik.
59. A vajkóczi egyház lelkészlakának kiépítésére segélyt kér.
60. Az iskei egyház a 2000 K építkezési segélyt kéri.
61. A bési egyház ugyanazért kérvényez.
62. A felsőröcsei egyház ugyanazt kéri.
63. Az ungtarnóczi egyház hasonlólag azt kéri.
64. A jenkei egyház szintén a 2000 K építkezési segélyért folyamodik; beterjeszti iskolájának építési tervét s költségvetését.
65. A bátfai egyház a lelkészi belsőség körülkerítésére segélyt kér.
66. Az ungnarádi egyház az iskola építésére vonatkozó iratokat beterjeszti.
67. Az ungpinkóczi egyház lelkész-lak javításra segélyt kér.
68. Az ungmogyorósi leány-egyház a 2000 K építkezési segélyt kéri.
69. A csapi egyház felvett 2000 K kölcsönének jóváhagyását kéri.
70. Az ungvári ház megvizsgálására kiküldött bizottság jelentést ad.

71. A jenkei egyház két hold szántóföld eladására engedélyt kér.

72. Magyar Kálmánnak a Diós-féle ösztöndíj 1907. évi kamata kiutaltatik.

73. A kistráti egyház a templom és iskola építésére vonatkozó iratokat beterjeszti.

74. Esperesi indítvány, hogy az építkezni kívánó egyházak minő eljárást kövessenek.

75. Egyházmegyénk a gróf Bercsényi Miklós szobrára adakozik.

76. Nagy Sándor egyházmegyei missziói előadónak megválasztatik

77. Jelentés az egyházmegyében levő missziói állásokról.

78. A missziói lelkészek panasza a kerületre felterjesztik.

79. A néhai Szaploneczay Bénéjámint örökösei a kongrua visszatérítményt befizették.

80. Egyházmegyénk felkéri az egyházkerületet, hogy az 1904. évi szept. 25—27. napjain tartott közgyűlése 20. sz. határozatának érvényt szerezni igyekezzék.

81. Soltész András csicserei s. lelkész jelenti, hogy az első lelkész képesítő vizsgát letette.

82. Kovács Béla és Kis Jenő egyházmegyénkbe segéd-lelkészekül bekebeleztetnek.

83. Az őszi segélyek szétosztása.

84. Özv. Kovács Endréné részére az orsz. özvegyi évjáradék 1908. máj. 1-től folyósított.

85. A korláthelmecezi egyház előljáróinak panasza, hogy a lelkész és tanító urbéres legeltetési jogában megháborított.

86. Dr. Antal Géza előfizetési felhívása az érdeklődők figyelmébe ajánltatik.

87. Urbán Mihály lelkészi díj-levelének kiállítását kéri.

88. Maksa József iskolalátogatói tisztéről lemond, helyette Sallay Gyula választatik meg.

89. Homoky Antal a bérbeadott lelkészi föld bérszerződés megerősítését kéri.

90. Mór Elek kérelmezi, hogy az ungpinkóczi egyháznak jövedelmező 3000 K tőke a közíg. pénztárban kezeltesse.

91. Ujlaki Sándor szalókai h. lelkész a szalókai papi féljövedelemről szóló számadást beterjeszti.

92. Az iskei gondnoki számadás megvizsgálása küldöttségre bízatik.

93. Egyházmegyei határozat az 1848. XX. t.-cz. végrehajtása tárgyában.

94. Egyházmegyei határozat a 2400 K lelkészi alapfizetés és a hatizbeni 200—200 K évötödös korpótlék tárgyában.

95. Kálniczky János jelentése a sárosmezői templom-hely ügyében.

96. Komjáthy Gábor e. m. könyvtárnok jelentése, hogy 1908. évben mely műveket rendelte meg a könyvtár számára.

97. A minaji egyház jelenti, hogy adóját kifizette.

98. Enyedy Lajos adóhátralékának kifizetésére újból utasítatik.

99. Enyedy Lajos jelenti, hogy a pallói ref. iskolát illető föld csak akkor lenne az iskola nevére átírható, ha a tagosítási földkönyv Beregszászban megtekinthető lenne.

100. Móré Gábor jelenti, hogy a kereszti egyház adóját kifizette.

101. Vas Ádám egyházmegyei tartozásának kifizetésére egy évi haladékot kér.

102. Móré Elek a néhai Magyar József adósságának kifizetéséről jelent.

103. Diószeghy Lajos bezői tanító jelenti, hogy az egyházi éneklésről és vallásról szóló bizonyítványát őszi közgyűlésünkre be fogja terjeszteni.

104. Pataki Pál a botfalvai temető-fáinak ügyéről jelentést ad.

105. A palágyi egyház jelenti, hogy adóját az 1907. év végig kifizette.

106. Az eszenyi egyház adójának kifizetéséről jelentést adni ismételten felhivatik.

107. Hegyi György ügyész Balog Gábor e. m. tartozásáról jelentést ad.

108. Az e. m. jegyzői kar a tanácskozási szabályzat és ügyrend átvizsgálására felhivatik.

109. Komjáthy Gábornak a polgári leányiskoláról beadott számadása az őszi közgyűlésünkön fog tárgyalatni.

110. Szőlóssy Ferencz vallásoktatási díjáról intézkedés.

111. A botfalvai I. egyház közköltségen egy 295 kgr. sulyu harangot öntetett.

112. Az őrdarmai l. egyház egy drb. földje még mindig a Gyöngyösi örök. nevén áll.

113. A minaji elavult templom megvizsgálása küldöttségre bizatik.

114. Mesko János szürtei tanítónak sok adóhátraléka van.

115. Kisrátban a templomépítési alap-pénze egyházmegyei kötvényekre irassék át.

116. A kistráti egyház a templom-építési alap hátralékos kamatait szedje be.

117. A kistráti egyház tőke-ségelyének ügye az e. m. pénztárnoktól megkérdendő.

118. A botfalvai l. egyház panasolja, hogy a névkönyv árát mindig befizeti, de névkönyvet sohasem kap.

119. Pataki Pál a botfalvai tanítói-lak kerítéséről jelentést ad.

120. Tarnócson az iskolai földek után tetemesebb adóhátralék van.

121. A tarnóczi egyház az ottani hitelszövetkezetenél lévő 1200 K. tartozása után a kamatokat fizesse.

122. A tarnóczi egyház jelenti, hogy néhai Bernáth Dezső ur még életében a tarnóczi egyháznak adományozta Kálvin János institúció cz. művét.

123. A korláthelmecezi egyház szabályszerű könyvszekrény készíttetésére utasított.

124. A vajáni egyház erdő ügyben jelentéstételre utasított.

125. Vajánban néhai Erdélyi János után az egyház közszükségeire 2000 koronát örökölt.

126. Csigi Ferencz eszenyi tanító ellen a fegyelmi eljárás megindittatik.

127. Az eszenyi egyház jelentést adjon arról, hogy egyik tantermét mi módon adta át a községi iskola használatára.

128. Eszenyben a gondnoki számadásban mutatkozó hiányok megvizsgálása küldöttségre bizatik.

129. Virág Józsefnek pénztárnokságáról való lemondása nem fogadtatik el.

130. Virág József káplán tartási engedélyre és káplán tartási állam-segélyre kéri magát ajánltni.

131. Trinkausz Henrik bécsi lakos 1908. évre a nagydobronyi egyháznak 50 koronát ajándékozott.

132. A kerületre felterjesztetik, hogy az egyházak első sorban csak a kerületi jegyzőkönyvek bekötésére köteleztessenek.

133. A vajkóczi egyház utasittatik, hogy az egyházi birtokokat az egyház nevére telekkönyveztesse.

134. A vajkóczi egyház utasittatik, hogy az egyház földjéből a templom mellett mások által használatba vett utat tiltassa be.

135. A vajkóczi egyház a Nagy József által adományozott belsőségnek az egyház nevére való bekebelezésére utasittatik.

136. A vámoslucskai egyház előljárósága utasittatik, hogy az iskolában az irodalmi kör kiadványai használtassanak.

137. A vámoslucskai lelkész-lak építésre Szakal István lelkész 10.000 koronát adott az egyháznak kamat nélkül.

138. Sárosmező a templom tűz elleni biztosításra utasittatik.

139. a kereszti egyház az iskola rendbehozására utasittatik.

140. Bezőben a presbitérium a tanítói-lak rendbehozására utasittatik.

141. Farkas Jenő kereszti tanító házassági ügye esperes figyelmébe ajánltatik.

142. Kiss László bátfai lelkész Béla nevű fia részére a Szabó András esperes jubileumi alapítvány kamatát kéri.

143. Soltész Károly előkönnyörgői díjának megállapítása a sárosmezői presbitériumra bizatik.

144. A tisaásványi egyház kerületi adósságának törlesztéséről jelent.

145. A sárosmezői leány-egyház előljárói a tanítói-lak és mellék épületek árvíz elleni biztosítására utasittatik.

146. Az ágteleki egyház jelenti, hogy paplakát, a múlt évben felépítette; a 2000 korona építkezési-segélyt megköszöni.

147. A felsőröcsei tanító elleni panasz megvizsgálása küldöttségre bizatik.

148. A kisdobronyi egyház kérelme, hogy erdejéből a gyom és dőlő fákat eladhassa, megadatik.

149. A bezői egyház paplak építésre engedélyt kér.

150. Nagy Géza és társai az Erdélyi Jánosért való jótállás kötelezettsége alól való felmentést kérnek.

151. Orgován Sámuel kérelme, melyben utasíttatni kéri a szeretvai egyházat, a tanítói melléképületek rendbehozására.

152. A nagyszeretvai egyház a tanítói lak és tanterem rendbehozására 3 évi haladékot kér.

153. Ráczkövy János palágyi lelkész az adósság törlesztésre tett egyházi kivetés megerősítését kéri.

154. Segélyosztó-bizottság választatik.

155. A segélyosztó-bizottság munkálata elfogadtatik.

156. Komjáthy Gábor részére 200 K. vallásoktatási díjat szavazott meg ez egy alkalommal az egyházmegye a polgári leányiskolában teljesített oktatásért.

157. A palágyi egyház a szükösi tárat illető időközi jövedelmet kéri a kerülettől, — ajánltatik.

148. A jegyzőkönyv meghitelesítése.

Betűrendes tárgymutató.

- Ágteleki egyház 146.
Bajánházai egyház 7, 14, 20, 49.
Balogh Gábor 107.
Balog Dániel 5, 154.
Bátfai egyház 19, 65.
Benkő Lajos 92.
Bési egyház 22, 61, 83.
Bezői egyház 11, 12, 140, 149.
Botfalvai egyh. 104, 111, 118, 119.
Bóczér István 5, 83, 150, 154.
Böszörményi Jánosné 83.
Csapi egyház 46, 69.
Csengery Jenő 83.
Csigi Ferencz 126.
Diószeghy Lajos 103.
Egyházak általában 29, 31, 44, 74.
Egyházak képviselői 3.
Egyed Béla 83.
Enyedy Lajos 25, 83, 98, 99, 150.
Esperes 1, 2, 15, 16, 18, 45, 74, 141.
Eszenyi egyház 52, 106, 127, 128.
Farkas Jenő, 141.
Felsőrőcsei egyház 62.
Gondnok 1, 15, 16, 18, 45.
Homoky Antal 89.
Hegyí György 18, 70, 92, 107, 154.
Iskei egyház 60, 92.
Jegyzői kar 18, 108.
Jenkei egyház 42, 64, 71, 77, 78.
Karabélyos Gyula 83.
Kálniczky János 12, 95.
Kássa Endréné 83.
Kereszti I. egyház 100, 139.
Kisdobronyi egyház 148.
Kis Jenő 82.
Kis László 25, 83, 142.
Kisráti egyház 73, 115, 116, 117.
Kocsis Endréné 84.
Komjáthy Gábor, 15, 16, 18, 70,
96, 109, 156.
Komjáthy István 6.
Kovács Béla 82.
Kovács Dániel 45, 87, 128.
Korláthelmecezi egyház 85, 123.
Magyar Bertalan 72, 83.
Magyar József, 10.
Magyar Pál 83.
Maksa József 88.
Mesko János 83, 114.
Minai egyház 14, 42, 77, 78, 97,
113.
Minay István 15, 16, 18.
Móré Elek 90, 102.
Móré Gábor 100.
Nagydobronyi egyház 131.
Nagygejőczi egyház 6.
Nagy Géza 20, 150, 154.
Nagy Menyhértne 30, 83.
Nagy Sándor 16, 28, 76, 154.
Németh Péter 15, 83, 92.

- Novák Lajos 21.
 Nyomárkay Aurél 4, 16.
 Orgován Sámuel 151.
 Órdarmai I. egyház 112.
 Palágyi egyház 8, 105, 153, 157.
 Pallói egyház 19.
 Pap István 9.
 Pap Lajos 83, 150.
 Pataki Pál 18, 57, 70, 104, 112, 119.
 Pályini egyház 9.
 Pápay Jánosné 83.
 Ráczkövy János 8, 153.
 Riczko Dániel 13.
 Rózsa Lajos 83.
 Sallay Gyula 88.
 Sárosmezői egyház 32, 95, 138, 145.
 Sipos János 92.
 Soltész Andor 81.
 Soltész Károly 83, 143.
 Stépán Géza, 16, 45, 154.
 Stépán László 16.
 Sulyok János 83.
 Szabó Endre 18.
 Szabó Lajos, 15, 16, 18, 70, 113.
 Szabó Zoltán 154.
 Szakal István 16, 137, 147.
 Szaploneczay örökösök 79.
 Számvevőszék 31.
 Szekeres Dezső 147.
 Szeretvai egyház 151, 152.
 Szilágyi Sándor 15, 16, 147.
 Szőlőssy Ferencz 110.
 Szőlőssy Gyula 16, 26, 27, 45, 113, 154.
 Szirénfalvai egyház 83.
 Szücs István 16, 83, 87, 128.
 Tanügyi bizottsági elnök 40, 55.
 Tiszaásványi egyház 58, 144.
 Ujlaki Sándor 7, 91.
 Ungmogyorósi I. egyház 68.
 Ungnyarádi egyház 53, 66.
 Ungpinkóczi egyház 67.
 Ungtarnóczi egyház 63, 120, 121, 122.
 Urbán Mihály 56, 87.
 Vajáni egyház 124, 125.
 Vajkóczi egyház 14, 59, 133, 134, 135.
 Vas Ádám 101.
 Vámoslucska 42, 77, 78, 136, 137.
 Virág József 15, 16, 45, 129, 130, 154.
 Záhonyi egyház 56.

Az ungi ref. egyházmegye közigazgatási
biróságának

jegyzőkönyve.

Felvétetett Ungváron az 1908. április 23-án az ungi ref. egyházmegyei közigazgatási bíróság P. Horváth Gyula ungtarnóczi egyháztag és Pataki Pál ungtarnóczi lelkésznek az ungtarnóczi presbytérium határozata elleni felebbezett ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, mint elnökség, a tárgyalást vezeti Szabó Endre esperes.

A bírák részéről: Virág József, Szücs István, Szöllősy Gyula, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Minay István, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor, Stépán Géza.

A jegyzői karból: Németh Péter, Magyar Bertalan, Kovács Dániel, Szabó Zoltán.

A felek részéről: P. Horváth Gyula, Pataki Pál.

Tárgyalás alatt van az ungtarnóci presbytériumnak ugy P. Horváth Gyula, mint Pataki Pál által felebbezett azon határozata, melyben P. Horváth Gyulára 6 korona évi egyházi adót vetett, mint közigazgatási bírósági ügy.

A bíróság tárgyalást vezető elnöke jelenti, hogy ez ügy őszi közgyűlésének 43. pontjában a közigazgatási bírósághoz tétetvén, a felek szabályszerűen megidézettek s miután a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s így a szabályszerűen megalakult bíróság elnöke elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Stépán László világi tanácsbíró — mint előadó — jelen nem léte folytán Szabó Zoltán világi jegyző ismerteti az ügy állását. Mely szerint a tarnóczi egyház presbytériuma 1906. okt. 21-én tartott ülésében P. Horváth Gyula egyháztagra az általa eddig fizetett 2 véka buza, 2 véka gabona helyett 6 korona évi egyházi adót rótt, mely ellen ugy P. Horváth Gyula, mint Pataki Pál lelkész felebbezést adtak be.

Egyházmegyei elnök felhívja Horváth Gyula ungtarnóczi egyházi tagot, hogy a mennyiben kívánja, tegye meg az ügyre vonatkozó szóbeli előterjesztését. Mire Horváth Gyula kijelenti, hogy ő a 6 korona évi egyházi adó terhet szívesen viseli. A kijelentés után Pataki Pál tarnóczi lelkész a presbytérium nevében is szintén kijelenti, hogy Horváth Gyula kijelentésében megnyugosznak s rajta 6 korona évi egyházi adónál többet nem követelnek.

A felek részéről tett ezen kijelentésekkel az ügy békés uton befejezést nyervén, a bírósági tárgyalás megszüntetett.

Szabó Endre

egyházi elnök.

Komjáthy Béla

világi elnök.

Németh Péter

jegyzőkönyvvezető.

